

Grondstoffenplan Maastricht 2026 - 2030

december 2024

COLOFON

Uitgave
Opsteller
Fotografie
Vormgeving
© 2024

Stadsbeheer Maastricht
Stadsbeheer Maastricht
Gemeente Maastricht
MijnMarketing.com

Gemeente Maastricht

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Inleiding	4	Hoofdstuk 3: Maatregelen	16	Hoofdstuk 6:	
1.1. Regionaal Beleidskader	5	Grondstoffenplan Maastricht		Fasering, financiën en capaciteit	40
Afval en Grondstoffen MMV	6	3.1. GFT+E	19	6.1. Inleiding	41
1.2. Grondstoffenplan	6	3.2. PMD	20	6.2. Fasering	41
1.3. Participatie	7	3.3. Textiel	21	6.3. Financiën	43
		3.4. Luiers- en Incontinentiemateriaal	22	6.4. Indirecte kosten voor gemeenten	50
Hoofdstuk 2: Uitgangspunten	9	3.5. Oud Papier en Karton (OPK)	22	6.5. Samenvatting financiën	
2.1. Diftar	12	3.6. Restafval	23	Gemeente Maastricht	52
2.2. Bron- en nascheiding	12	3.7. Grofvuil	27		
2.3. Omgekeerd Inzamelen	13	3.8. Milieuparken/Kringloop	27	Hoofdstuk 7: Verantwoording,	
2.4. Leidraad Fysieke Belasting	13	3.9. KWD-Afval	28	bronnen en literatuur	53
2.5. Doelgroependifferentie	14	3.10. Overig	29		
2.6. Gebiedsdifferentiatie	14			Bijlagen	
2.7. Participatie	14	Hoofdstuk 4: Communicatie	31	1. Handboek Grondstoffenplan	
2.8. Innovatie	15	4.1. Inleiding Communicatie	32	2. Participatieverslag	
		4.2. Hoofdboodschap en 'Call to action'			
		(wat verwachten we van inwoners)	33		
		4.3. Tweelaags	34		
		Hoofdstuk 5: Toezicht en Handhaving	36		
		5.1 Inleiding Toezicht en handhaving	37		
		5.2 Focus	37		
		5.3 Handhaafinstrumenten	38		
		5.4 Pilots	39		

Hoofdstuk 1: Inleiding

Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen MMV

Gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul werken samen in de gemeenschappelijke regeling Geul en Maas om afval en grondstoffen van inwoners in te zamelen en te laten verwerken. De drie gemeenten hebben in februari 2024 voor het eerst samen een (strategisch) Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen MMV (hierna: beleidskader) vastgesteld. Dit nieuwe beleidskader geeft duidelijkheid over ambitie, strategie & kaders, regionale samenhang en focus & afbakening. In februari 2024 is het Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen door de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul vastgesteld.

Het lange termijn doel (2050) van het afval- en grondstoffenbeleid is wat vaak de *'circulaire grondstoffeneconomie'* wordt genoemd. In deze circulaire economie bestaat (bijna) geen afval meer en worden grondstoffen steeds opnieuw gebruikt. Dit doel is uitdagend en kunnen we als gemeenten niet zelfstandig realiseren. Maar we kunnen en willen er wel aan bijdragen door middel van goede inzamelvoorzieningen voor afval- en grondstoffen voor onze inwoners.

De vier doelstellingen (op kortere termijn: 2030) geven houvast om de komende jaren de behaalde resultaten met het nieuwe beleidskader te monitoren en waar nodig bij te sturen.

De vier hoofddoelstellingen uit het beleidskader zijn:

- ➔ 90% grondstofscheiding van goede kwaliteit voor stromen waar een haal- of brengvoorziening voor is.
- ➔ Inwoners waarderen het afvalbeleid en de mogelijkheden die ze daarin hebben. Tevredenheid over het afvalbeleid is een rapportcijfer 7 voor alle onderdelen.
- ➔ De overlast van afval in de openbare ruimte is sterk afgenomen.
- ➔ De afvalbeheerskosten zijn in lijn met de gevraagde service en vergelijkbare gemeenten.

1.2

Grondstoffenplan

Navolgend op het beleidskader is het Grondstoffenplan geschreven. Het Grondstoffenplan is tactisch en operationeel van aard en beschrijft de strategie en uitgangspunten (hoofdstuk 2) van het beleidskader en de maatregelen (hoofdstuk 3) die wij tot en met 2030 dienen te nemen om de visie, ambitie en doelstellingen uit het beleidskader (op termijn) te gaan realiseren. Hierbij zijn de strategieonderdelen Communicatie (hoofdstuk 4) en Toezicht en Handhaving (hoofdstuk 5) ook opgenomen. Het Grondstoffenplan omvat tevens een financieel hoofdstuk met een inzicht in de projectkosten, de investeringen, de exploitatiekosten en de indirecte kosten (hoofdstuk 6). Het Grondstoffenplan wordt afgesloten met verantwoording, geraadpleegde bronnen en voorziene literatuur (hoofdstuk 7). In bijlage 1, Handboek Grondstoffenplan, is de achtergrondinformatie en verdere uitwerking opgenomen van de gefaseerde maatregelen die in dit plan worden voorgesteld.

1.3 Participatie

In het beleidskader is vastgelegd dat we inzetten op participatie bij de uitvoering en het beleid. Ook is opgenomen dat bij het uitwerken en implementeren van het grondstoffenplan online participatieplatformen en andere bestaande kanalen worden gebruikt. Dit doen we niet alleen om meningen te verzamelen, maar ook om goede ideeën uit de gemeenschap in het grondstoffenplan te integreren. Er zijn in de periode mei tot en met juli 2024 op verschillende manieren enquêtes uitgezet via diverse kanalen voor diverse doelgroepen en interviews gehouden met specifieke stakeholders.

In de Bijlage Participatieverslag is het participatieverslag opgenomen waarin de uitkomsten van de vragenlijsten zijn samengevat en wordt aangegeven welke zaken worden overgenomen als maatregel in het Grondstoffenplan.

Participatieonderdelen Grondstoffenplan

Vragenlijst voor alle inwoners Maastricht

In mei 2024 is een enquête uitgezet via Maastricht Forum (het inwonerpanel van Maastricht) en stadsbreed verspreid via een mix van diverse mediakanalen. De enquêtes waren identiek en bevatten vragen over de (service van) inzameling en scheiding van diverse afvalstromen, zoals de GFT+E inzameling in de winter, gebruik van de kroonring bij huis-aan-huis inzameling van PMD-zakken en de adoptie van restafvalcontainers. 5.649 inwoners hebben deelgenomen aan het onderzoek. Het aantal respondenten zorgt voor een representatief beeld.

Vragenlijst over textiel voor alle inwoners van Maastricht

Samen met Unipartners, het adviesbureau van de Universiteit Maastricht, is vanuit Economie een onderzoek uitgevoerd dat zich richt op de rol van MKB en inwoners bij het aanpakken van textielafval- en inzameling. Als onderdeel van het onderzoek is een enquête uitgezet om meningen en behoeften met betrekking tot textielinzameling te peilen. De gemeente heeft de textielenquête uitgezet via Maastricht Forum en daarnaast is deze uitgezet via studentenverenigingen CircumFlex en Tragos. In totaal is de enquête ingevuld door bijna 2.000 inwoners, waaronder circa 200 studenten.

Vragenlijst uitvoeringsmedewerkers gemeente

In juni 2024 is een enquête gehouden onder de medewerkers van de buitendienst van Stadsbeheer waarbij we, in het kader van het Grondstoffenplan, hebben geënuquêteerd op de uitvoerende zaken en communicatie. De medewerkers zijn per mail uitgenodigd voor het invullen van de vragenlijst. Daarnaast is een medewerker van Onderzoek en Statistiek (O&S) twee ochtenden aanwezig geweest om medewerkers uit te nodigen om deel te nemen aan het onderzoek en ondersteuning te bieden bij het invullen. In totaal hebben 58 medewerkers deelgenomen aan het onderzoek. Daarnaast is ook een enquête uitgezet bij afdeling Veiligheid en Leefbaarheid (V&L), onder de medewerkers van het Team Toezicht en Handhaven Openbare Ruimte. In totaal hebben 26 medewerkers de enquête ingevuld.

Vragenlijst en enquête onder studenten

In mei 2024 zijn via de tweejaarlijkse studentenenquête van de gemeente, VISTA-college, Hogeschool Zuyd en Universiteit Maastricht enkele vragen over afvalinzameling toegevoegd, gericht op o.a. scheidingsgedrag en communicatie. Studenten zijn via enquêteurs en de onlinekanalen van de onderwijsinstellingen ondervraagd, 580 studenten hebben hieraan deelgenomen.

Interviews specifieke stakeholders

Er zijn interviews gehouden met specifieke stakeholders om het beleidskader toe te lichten en de wijzigingen voor prioritaire stromen, GFT+E, PMD, textiel en luiers- en incontinentiemateriaal te bespreken. Dit betreft gesprekken met de Stichting Samen Onbeperkt en Holland2stay, die de doelgroep expats vertegenwoordigt. Met de woningcorporaties (Servatius, Woonpunt, Maasvallei en Wonen Limburg) vindt structureel overleg plaatsvondt over diverse onderwerpen, waaronder ondergrondse containers, hotspots en communicatie.

| Hoofdstuk 2: Uitgangspunten

In het beleidskader is, voor het behalen van de vier doelstellingen, een strategie opgenomen welke het kader bevat voor het grondstoffenplan. Hieronder worden de 13 strategieonderdelen benoemd. Elk onderdeel vormt een essentieel aspect van de beleidsvoering en is van invloed op de uitvoering zoals beschreven in het Grondstoffenplan. De uitgangspunten zoals beschreven in dit hoofdstuk vloeien voort uit de strategieën van het beleidskader.

Strategieën Beleidskader	
1	We helpen onze inwoners met afvalscheiding
2	We focussen ons op stromen met een grote milieu-impact
3	We kiezen voor flexibiliteit
4	We werken met een eerlijke en slimme prijsprikkel
5	Waar het kan, doen we meer dan (gescheiden) inzamelen
6	We organiseren inzameling dicht bij huis voor twee hoofdstromen
7	We bieden de ruimte voor maatwerk
8	We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
9	We zetten in op participatie: in uitvoering en in beleid
10	We zoeken persoonlijk contact
11	We zetten handhaving in als integraal onderdeel van het beleid
12	We zijn streng op reinigingsrecht
13	We vertegenwoordigen ons regionaal belang

Uitgangspunt		Strategie
2.1	Diftar	1. We helpen onze inwoners met afvalscheiding 4. We werken met een eerlijke en slimme prijsprikkels 8. We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
2.2	Bron- en nascheiding	1. We helpen onze inwoners met afvalscheiding 2. We focussen ons op stromen met een grote milieu-impact 3. We kiezen voor flexibiliteit 6. We organiseren inzameling dicht bij huis voor twee hoofdstromen 8. We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
2.3	Omgekeerd Inzamelen	1. We helpen onze inwoners met afvalscheiding 2. We focussen ons op stromen met een grote milieu-impact 4. We werken met een eerlijke en slimme prijsprikkels 6. We organiseren inzameling dicht bij huis voor twee hoofdstromen 8. We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
2.4	Leidraad Fysieke Belasting	1. We helpen onze inwoners met afvalscheiding 6. We organiseren inzameling dicht bij huis voor twee hoofdstromen 7. We bieden de ruimte voor maatwerk 8. We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
2.5	Doelgroepdifferentiatie	1. We helpen onze inwoners met afvalscheiding 7. We bieden de ruimte voor maatwerk 8. We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
2.6	Gebiedsdifferentiatie	1. We helpen onze inwoners met afvalscheiding 7. We bieden de ruimte voor maatwerk 8. We communiceren duidelijk over het hoe en waarom
2.7	Participatie	9. We zetten in op participatie: in uitvoering en in beleid 10. We zoeken persoonlijk contact
2.8	Innovatie	3. We kiezen voor flexibiliteit 11. We zetten handhaving in als integraal onderdeel van het beleid 13. We vertegenwoordigen ons regionaal belang

2.1

Diftar

Diftar (gedifferentieerde tarieven) is een systeem waarbij inwoners, naast het vastrecht van de afvalstoffenheffing, betalen op basis van de hoeveelheid afval die ze aanbieden. Het is een systematiek van het principe dat *'de vervuiler betaalt'*. Dit beleid heeft als doel om afvalscheiding te bevorderen, recycling te stimuleren en de totale hoeveelheid restafval (fijn en grof) te verminderen. In dit systeem wordt een jaarlijks vast tarief per huishouden geheven en vervolgens wordt middels een variabel tarief het restafval (per lediging en/of per gewogen kilogram) bij de inwoner periodiek in rekening gebracht. Ook voor de verwerking van grofvuil dienen inwoners te betalen. **Gemeente Maastricht kiest voor het behoud van het principe de vervuiler betaalt, waarbij fijn restafval en grofvuil betaalde afvalstromen blijven.**

2.2

Bron- en nascheiding

Veel van de waardevolle grondstoffen zijn alleen (of het meest efficiënt) herbruikbaar als ze brongescheiden zijn ingezameld. Anders raken de grondstoffen te veel vervuild door andere materialen en worden ze ofwel onbruikbaar voor recycling ofwel kost het te veel tijd en geld om de grondstoffen te ontdoen van de vervuiling. Voorbeelden van deze stromen zijn GFT+E, papier, glas en textiel. PMD blijft wel herbruikbaar wanneer dit uit het restafval gesorteerd wordt door een (na) scheidingsinstallatie. Het is een misvatting dat met de huidige (en toekomstige) innovatieve technieken van nascheiden al het huishoudelijk afval in één bak of zak ingezameld zou kunnen worden. Op dit moment levert bronscheiding de meest schone stromen op, is relatief goedkoper en leidt tot het hoogste percentage recycling. De kwaliteit en afzetbaarheid van brongescheiden PMD is beter dan die van nagescheiden materiaal. Dit vertaalt zich onder andere in een hogere marktprijs dan voor nagescheiden plastic. Ook maakt bronscheiding inwoners bewuster van de hoeveelheid afval die zij hebben, het maakt het letterlijk zichtbaar. De praktijk laat zien dat wanneer inwoners een apart inzamelmiddel voor plastic, metalen en drinkpakken ontvangen, ook andere stromen, zoals gft/e en papier, beter worden gescheiden. **Gemeente Maastricht kiest voor bronscheiding van PMD, maar sluit een vorm van nasortering of nascheiding niet uit.**

2.3

Omgekeerd Inzamelen

Omgekeerd inzamelen duidt op een systeem van bronscheiding waarbij waardevolle stromen aan huis worden gefaciliteerd en het restafval wordt ontmoedigd door het burgers naar een ondergrondse restafvalcontainer (in de buurt) of milieupark te laten brengen. Door veel service te bieden op onder andere PMD en GFT+E en minder service te bieden op restafval ontstaat er meer aanleiding (comfort versus moeite) voor de inwoners om het afval te scheiden. Het omgekeerd inzamelen is daarmee een middel om het doel van meer afvalscheiding te bereiken. Hoe beter inwoners afval scheiden, hoe meer (waardevolle) stromen gerecycled kunnen worden en hoe minder restafval hoeft te worden verbrand. Het beleidskader omschrijft het belang van de hoofdstromen: PMD, GFT+E, luiers- en incontinentiemateriaal en textiel. Een passende service voor deze hoofdstromen is de basis. **Gemeente Maastricht kiest voor het systeem van omgekeerd inzamelen waarbij veelvoorkomende grondstofstromen aan huis worden ingezameld en restafval via een brengvoorziening op afstand wordt geplaatst, via ondergrondse restafvalcontainers in buurten en wijken.**

2.4

Leidraad Fysieke Belasting

De Leidraad Fysieke Belasting is een richtlijn opgesteld om werkgevers en werknemers te ondersteunen bij het creëren van een veilige en gezonde werkomgeving. De leidraad biedt praktische handvatten om de risico's van fysieke belasting, zoals tillen, duwen en langdurig in dezelfde houding werken, te beheersen en te minimaliseren. Deze richtlijn draagt bij aan gezond ouder worden en het voorkomen van lichamelijke klachten. Organisaties kunnen gerichte maatregelen nemen, zoals het aanpassen van werkprocessen en het inzetten van hulpmiddelen. De fysieke werkzaamheden van de huis-aan-huis inzameling van PMD - rest - GFT+E - papier worden vanaf 2025, middels de implementatie van de Leidraad Fysieke Belasting, steeds meer begrensd om de duurzame inzetbaarheid van werknemers te bevorderen en hen gezonder ouder te laten worden. Daarmee wordt de productiviteit per belader/chauffeur steeds lager, wat gevolgen kan hebben voor het personeelbestand, inzamelroutes, voertuigen, etc. Ook de loonkosten worden steeds hoger en op het gebied van (gezonde) arbeidsomstandigheden ontstaan steeds meer regels en verantwoordelijkheden, die kostenverhogend werken. Het is belangrijk om hierop te gaan anticiperen. De Leidraad Fysieke Belasting noopt gemeente Maastricht maatregelen te ondersteunen die zorgen voor meer mechanisering en minder fysieke duw- en tilwerk binnen de afvalinzameling. **Gemeente Maastricht maakt gerichte keuzes bij de methodiek van inzamelen, het inzamelmiddel, de manier van belading, containermanagement, de inzameling van bedrijfsafval.**

2.5

Doelgroepdifferentiatie

Gemeenten kunnen binnen de huidige wetgeving differentiatie en maatwerk aanbrengen om elke doelgroep zo goed mogelijk te bedienen. In veel Nederlandse gemeenten waaronder Maastricht wordt gezocht naar een optimale mix tussen efficiëntie (en dus uniformiteit) en maatwerk voor specifieke doelgroepen. Dit gaat over de logistieke inzameling, maar zeker ook over communicatie, tarifiering en handhaving. **Gemeente Maastricht kiest voor doelgroepdifferentiatie met maatwerk voor huishoudens met een laag inkomen, huishoudens met veel medisch- en luierafval en studenten.**

2.6

Gebiedsdifferentiatie

Gebiedsdifferentiatie houdt in dat verschillende methoden voor het inzamelen van afval toegepast kunnen worden, afhankelijk van het specifieke gebied. Een zeer stedelijk winkelgebied (bijvoorbeeld de Binnenstad) vergt een andere inzameling dan een ruim opgezette woonwijk met enkel maar grondgebonden laagbouwwoningen). **Gemeente Maastricht kiest voor gebiedsdifferentiatie met maatwerk voor de Binnenstad, het Centrum, hoogbouwwoningen en laagbouwwoningen.**

2.7

Participatie

Als beleidsdoelen voor de komende periode zijn daarin opgenomen grondstofscheiding van goede kwaliteit en tevredenheid van inwoners met het afvalbeleid en de mogelijkheden die ze daarin hebben. Om de komende jaren te monitoren of deze doelen worden behaald, zijn effectindicatoren opgesteld waaronder het rapportcijfer van de waardering door inwoners. De cijfers worden verkregen middels inwonersenquêtes. Niet alleen om meningen te peilen, maar ook om goede ideeën vanuit de gemeenschap aan het gemeentebestuur voor te leggen. **Gemeente Maastricht kiest voor participatie van en onder inwoners, dit om draagvlak te organiseren voor de maatregelen en om de ambities en doelstellingen in 2030 te gaan bereiken.**

Innovatie

De wereld van afval en grondstoffen verandert voortdurend. Door innovatie en technische ontwikkeling worden steeds minder afvalstromen gestort of verbrand en steeds meer grondstoffen worden opnieuw gebruikt. In ASL¹ -verband wordt regie (aanbesteding, contractmanagement, innovatieve verwerkingsmethodieken) gevoerd op de verwerking van de hoofdstromen: restafval, GFT+E en PMD. ASL (en daarmee de gemeente Maastricht) is aangehaakt op de talrijke initiatieven die op bijvoorbeeld Chemelot (gaan) spelen. Sorteerinstallatie en nascheidingsinstallaties van verwerkers worden steeds efficiënter en nauwkeuriger. En ook op het gebied van luiers- en incontinentiemateriaal gaat recycling (in plaats van verbranding) zich steeds meer gelden. Daarnaast is er veel innovatie op het gebied van de inzamelmiddelen. Vuilniswagens en afvalcontainers worden steeds slimmer en milieuvriendelijker.

Elektrische voertuigen met automatische (mechanische) belading wordt de norm en bij de (ondergrondse) afvalcontainers zien we ontwikkelingen op het gebied van de toegangscontrolesystemen (bijvoorbeeld openen met milieupas, maar ook met digitale milieupap) en detectiesystemen voor de vulgraad (afval in de container) en bijplaatsingen (afval naast de container). Dergelijke ontwikkelingen dragen bij aan meer service voor de inwoner en een efficiëntere inzameling en handhaving. **Gemeente Maastricht kiest nadrukkelijk voor innovatie om meer service voor inwoners te bieden, meer milieurendement te behalen en de kosten van inzameling aanvaardbaar te houden.**

¹ ASL is de vereniging van Limburgse gemeenten die ervoor zorgt dat ingezameld huishoudelijk afval efficiënt en zo verantwoord mogelijk voor het milieu verwerkt wordt. Dat doet zij bijvoorbeeld via contract-aanbesteding voor grote afvalstromen zoals PMD, GFT en restafval. ASL heeft daarbij grote ambities, met als kern: circulair, samen en grensverleggend. ASL zorgt ook voor kennisdeling tussen de leden. En voor belangenbehartiging van de leden op nationaal niveau. www.afvalsamenwerkinglimburg.nl

Hoofdstuk 3:

Maatregelen Grondstoffenplan Maastricht

Paragraaf	Afvalfractie	Maatregelen	Uitgangspunten
3.1	GFT+E	Plaatsing van bovengrondse verzamelcontainer GFT+E bij hoogbouw	Diftar Omgekeerd inzamelen Gebiedsdifferentiatie
		De greenclip gratis verstrekken aan inwoners	Omgekeerd inzamelen
		Onderzoek naar inzameling grof tuinafval op afspraak	Omgekeerd inzamelen Doelgroependifferentiatie
		Maximaal 2 GFT+E inzamelmiddelen per huishouden	Omgekeerd inzamelen
3.2	PMD	PMD-inzameling aan huis (met uitzondering van het Centrum) ter vervanging van de PMD containers in de wijken	Omgekeerd inzamelen Gebiedsdifferentiatie
		PMD inzameling aan huis in het Centrumgebied met uitzondering van de Binnenstad	Omgekeerd inzamelen Gebiedsdifferentiatie
3.3	Textiel	Viermaal per jaar inzameling textiel aan huis door Kringloopbedrijf	Omgekeerd Inzamelen
3.4	Luiers	Uitbreiding van het aantal luiercontainers op de milieuperrons	Omgekeerd Inzamelen
3.5	Oud papier	Invoering van de JA sticker	Omgekeerd Inzamelen
		Inzamelverenigingen blijven inzetten, uitsterfconstructie hanteren	Omgekeerd Inzamelen
3.6	Restafval	Plaatsing restafvalcontainers (afvalperron) ter vervanging van de restzakken	Diftar Omgekeerd Inzamelen Leidraad Fysieke Belasting
		Inzamelfrequentie in Binnenstad aanpassen van 1 maal per twee weken naar eens per week	Diftar Gebiedsdifferentiatie
		Stortkokerlocaties omvormen naar ondergrondse restafvalcontainers	Diftar
		Grijze restafval rolcontainers plaatsen ter vervanging van de restzak in Itteren en Borgharen	Gebiedsdifferentiatie Leidraad Fysieke Belasting
		Uniformering van het tarief	Diftar
3.7	Grof vuil	Eens per jaar gratis voorrijkosten bij de inzameling van grof vuil, verwerkingskosten blijven betaald per kg	Diftar
3.8	Milieupark/ kringloop	Milieuparken gratis (m.u.v. grof- en fijn huishoudelijk restafval)	Diftar
		Doorontwikkeling Circulair Ambachtscentrum - Milieuparken	Omgekeerd Inzamelen
3.9	KWD afval	Opstarten bewustwordings- en deelnametraject afvalgoederegeld.nl en afbouw naar beëindiging van de inzameling van KWD afval	Doelgroependifferentiatie
3.10	Overig	Inzameling boeken, elektrische goederen, speelgoed en textiel d.m.v. van de BEST-tas	Omgekeerd Inzamelen
		Containermanagement, innovatie sensor/toegangscontrolesysteem	Diftar
		Start afvalcoaching	Omgekeerd Inzamelen
		Kadavers van o.a. huisdieren inzamelen op de gemeentewerf/ milieupark	Omgekeerd Inzamelen

Op basis van de strategie in het vastgestelde Beleidskader, de uitgangspunten voor het grondstoffenplan en na het participatietraject met inwoners, studenten en diverse doelgroepen zijn naaststaande maatregelen voor de periode 2026-2030 tot stand gekomen.

De maatregelen hebben tot gevolg dat bij een aantal afvalstromen gebiedsgerichte wijzigingen ontstaan. In onderstaande tabel is per afvalstroom en gebied aangegeven op welke wijze de inzameling plaatsvindt, met welke frequentie en of dit een wijziging betreft.

Tabel: Overzicht inzamelsysteem Maastricht met ingang van 2025

* De planmatige plaatsing GFE- verzamelcontainers en afvalperrons in Maastricht vindt gefaseerd in de jaren 2026 tot en met 2030 plaats.

** De Binnenstad heeft geen milieuperrons, inwoners kunnen gebruik maken van de milieuperrons in het centrum.

*** De wijze luierinzameling via milieuperrons blijft gehandhaafd, het aantal locaties op milieuperrons wordt echter wel uitgebreid.

**** In het kader van de quick win wordt bij herinrichting- renovatieprojecten en een aantal hotspots gestart met het plaatsen van ondergrondse restafvalcontainers

***** Na de planmatige realisatie van de ondergrondse restcontainers wordt de inzameling restzak aan huis beëindigd.

Afvalstroom	Gebied	Wijze van inzameling	Frequentie	Wijziging ja/nee	Ingangs-datum/ Uitvoerings-periode
GFT+E	Laagbouw	Aan huis (emmer/ groene GFT container)	Wekelijks (52x per jaar)	Nee	-
GFT+E	Hoogbouw	GFE - verzamelcontainer	Vulgraad	Ja	2026-2030 *
PMD	Maastricht, m.u.v. centrum en Binnenstad	Aan huis (PMD zak)	1x per 2 weken	Ja	1-1-2025
PMD	Centrum, m.u.v. de Binnenstad	Aan huis (PMD zak)	1x per 2 weken	Ja	1-1-2026
PMD	Centrum	Milieuperrons	Vulgraad	Nee	-
PMD	Binnenstad	Milieuperrons **	Vulgraad	Nee	-
Textiel	Maastricht	Aan huis (textielzak)	4x per jaar	nee	-
Luiers	Maastricht	Milieuperrons***	Vulgraad	nee	-
Papier	Maastricht	Aan huis	1x per maand	nee	-
Papier	Maastricht	Milieuperrons	Vulgraad	nee	-
Restafval	Maastricht, herinrichting- renovatieprojecten****	Afvalperron	Vulgraad	Ja	Vanaf 1-1-2025
Restafval	Maastricht, m.u.v. de Binnenstad*	Afvalperron	Vulgraad	Ja	2026-2030
Restafval	Maastricht, m.u.v. de Binnenstad	Aan huis (restzak)	1 x per 2 weken	Nee *****	-
Restafval	Binnenstad	Aan huis (restzak)	Wekelijks	Ja *****	1-1-2026
Restafval	Itteren en Borgharen	Grijze REST rolcontainer	1x per 2 weken	Ja	1-1-2028
Grofvuil	Maastricht	Aan huis op afroep, 1 maal per jaar de voorrijkosten gratis	Op afroep	Ja	1-1-2025
Glas	Maastricht	Milieuperrons	Vulgraad	nee	-

In Maastricht wordt GFT+E, het groente fruit tuinafval en etensresten, ingezameld via groene (140/240 liter) rolcontainers in de laagbouw of groene (25 liter) emmer in de hoogbouw. Het GFT+E wordt wekelijks aan huis opgehaald (inzamelfrequentie van 52x per jaar).

Plaatsing van bovengrondse verzamelcontainers GFE bij hoogbouw

Gezien de Leidraad Fysieke Belasting is de groene (25 liter) emmer op termijn niet langer houdbaar als inzamelmiddel. Het optillen, leeggooien en neerzetten van de groene (25 liter) emmer vergt te veel fysieke inspanningen. Veel inwoners in (hoogbouw)complexen bezitten geen tuin en hebben daardoor geen grof tuinafval maar wel groente, fruit en etensresten. Mede vanwege de beperkte opslagruimte is voor hen een GFE verzamelcontainer bij een afvalperron of in de omgeving van het (hoogbouw)complex een oplossing. Om de afvalfractie zuiver te houden wordt hier gewerkt met toegangscontrole via de milieupas.

De greenclip gratis verstrekken aan inwoners

Gemeente Maastricht wenst meer service te bieden op de grondstofstroom: Groente fruit, tuin- en etensresten. Inwoners ondervinden echter soms geurhinder bij de GFT+E inzameling. Om deze geurhinder te verhelpen is er de 'greenclip' ontwikkeld.

Dit is een clip die wordt bevestigd aan de container waardoor de deksel van de GFT+E container open blijft staan. Dit zorgt voor natuurlijke ventilatie wat helpt tegen warmtebroei, condensvorming en stankoverlast. Hierdoor ontstaat minder kans op maden en vliegen. Voorts zorgt een greenclip dat het GFT+E indroogt, zodat sprake is van minder kilogram GFT+E. Inwoners geven aan vanuit de inwonersenquête interesse te hebben in een greenclip als deze hen gratis ter beschikking wordt gesteld. Om hieraan tegemoet te komen worden dergelijke greenclips kosteloos aan geïnteresseerde inwoners aangeboden op de milieuparken.

Onderzoek naar inzameling grof tuinafval op afspraak

Inwoners kunnen grof tuinafval (takkenbundels) momenteel gebundeld wekelijks aanbieden naast de GFT+E bak en het wordt daardoor verwerkt als GFT+E. De verwerkingsprijs van grof tuinafval is substantieel lager dan de verwerkingsprijs van huishoudelijk GFT+E. Vanuit kosten oogpunt is het daarom interessant om het grof tuinafval separaat in te zamelen. Ook vanuit de leidraad fysieke belasting is het verstandig om de huidige vorm van huis-aan-huis inzameling van grof tuinafval te wijzigen naar een inzameling van grof tuinafval aan huis die op afroep plaatsvindt. In 2025 gaat onderzocht worden of in de gemeente Maastricht per kalenderjaar 2026 een separate grof tuinafvalinzameling op afspraak geïntroduceerd kan worden.

Maximaal 2 GFT+E inzamelmiddelen per huishouden

Uit analyses blijkt dat het GFT+E in de laagbouw voor maar liefst 85% uit grof tuinafval bestaat. Aangezien de verwerkingsprijs van grof tuinafval behoorlijk lager ligt dan de verwerkingsprijs van GFT+E is het vanuit kosten oogpunt interessant om het grof tuinafval separaat in te zamelen. Dit gebeurt op de milieuparken waar het grof tuinafval gratis kan worden aangeleverd of via de nog uit te werken takkenroute (zie ook vorige alinea). Momenteel is er geen limiet op het aantal containers voor groenafval aan huis. Daarmee zijn een groot aantal containers in omloop. Om inwoners te stimuleren tuinafval naar het milieupark te brengen of gebruik te maken van een nog nader uit te werken inzameling van grof tuinafval op afroep, wordt het aantal containers voor groenafval aan huis bij nieuwe aanvragen gemaximaliseerd tot twee stuks.

3.2

PMD

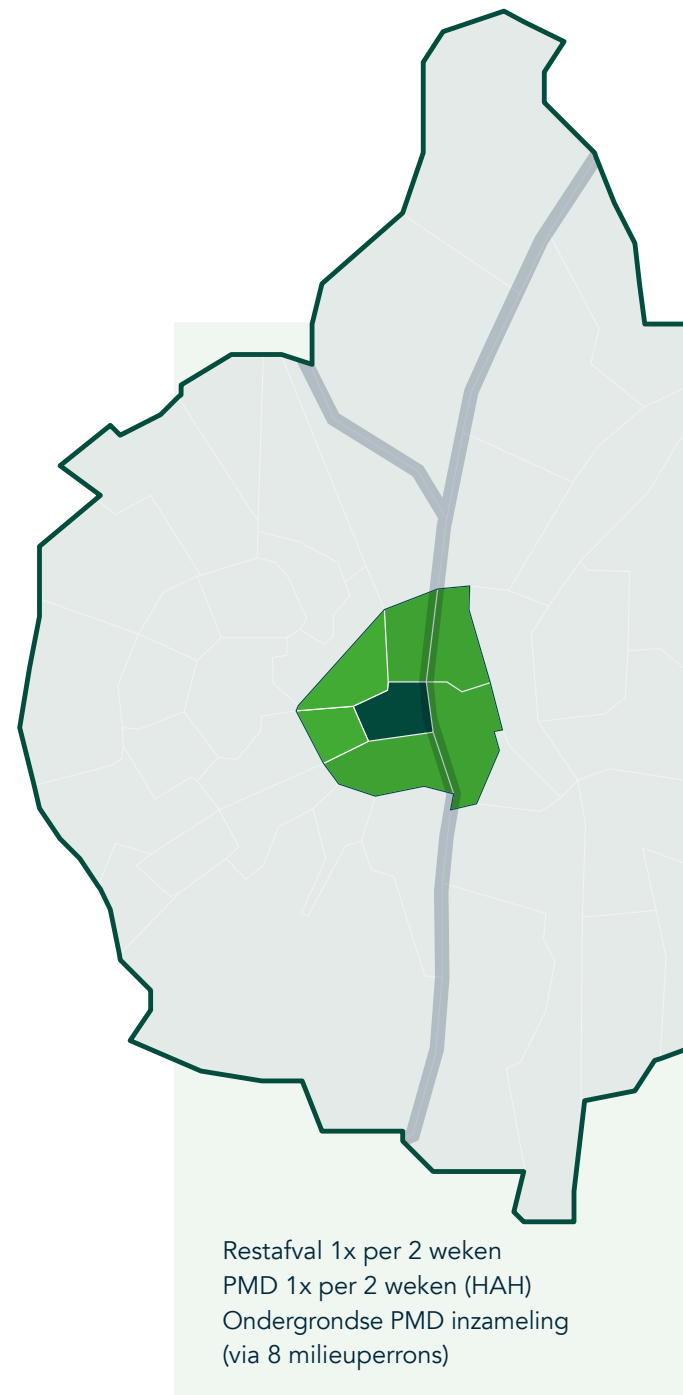
Plastic, blik en drankkartons (PMD) wordt tot en met 31 december 2024 binnen de hele gemeente ingezameld via de PMD-containers op het milieuperron of via de containers op de milieuparken. Dit gaat veranderen. Er worden gefaseerd twee maatregelen uitgevoerd, namelijk per 1 januari 2025 en per maatregel per 2026.

PMD-inzameling aan huis met uitzondering van Maastricht Centrum (invoering 2025)

Per 1 januari 2025 wordt, in navolging van de pilot in Itteren en Borgharen, gestart met de inzameling van PMD aan huis via de transparante PMD-inzamelzak (met uitzondering van Maastricht Centrum). De inzamel frequentie van de huis-aan-huis inzameling is 1x per 2 weken. In de wijken waar PMD aan huis wordt opgehaald, verdwijnen de PMD-containers op de milieuperrons.

PMD-inzameling in het Centrum en de Binnenstad (invoering 2026)

Binnen het Centrum (uitgezonderd de Binnenstad) zullen per 1 januari 2026 óók PMD-zakken aan huis ingezameld gaan worden. Veel inwoners binnen Maastricht Centrum zijn hiermee geholpen. Echter, het gebied kenmerkt zich ook met zeer veel kleine woningen, appartementen, studio's, verkamering, etc, die mogelijk niet in staat zijn de PMD-zak lang aan te houden. Deze bewoners kunnen naast de PMD-inzameling aan huis óók gebruikmaken van de blijvende ondergrondse PMD-inzameling op de milieuperrons in Maastricht Centrum. Binnen Maastricht Centrum zal derhalve een dubbele methodiek van PMD-inzameling van toepassing zijn die maatwerk verricht voor dit zeer stedelijke en historisch centrumgebied. In de Binnenstad van Maastricht (zie paarse kader) wordt daarentegen niet overgegaan tot huis aan huis inzameling van PMD. De grootte, de stedelijkheid, het historische en toeristische karakter (met veel winkels en horeca) geeft aanleiding en argumenten om geen PMD-zakken aan straat te moeten aanbieden. Daarmee blijft het gebied gevrijwaard van veel (verkeerd aangeboden) afval op straat. Bewoners van de Binnenstad dienen gebruik te maken van de ondergrondse PMD-inzameling op de milieuperrons. Deze maatregel is gekoppeld aan maatregel Wekelijks restafvalinzameling in de Binnenstad (zie ook 3.6, pagina 25).

Textiel

Afgedankt textiel, zoals kleding en schoenen kan worden ingeleverd bij de milieuparken en de bovengrondse textielcontainers. Daarnaast wordt textiel óók een aantal keer per jaar aan huis ingezameld door charitatieve instellingen. Vanwege ontwikkelingen binnen de textielbranche is het nog onduidelijk hoe en onder wiens verantwoordelijk de textielinzameling vormgegeven moet/gaat worden. Per 1 juli 2023 is de Uitgebreide Producentenverantwoordelijkheid (UPV) van kracht geworden. Deze UPV wordt momenteel uitwerkt door de textielbranche. Zolang hierover nog geen (landelijke) duidelijkheid is, zijn maatregelen die investeringen vergen niet voor de hand liggend en verstandig om te doen. Wel wordt een maatregel voorgesteld om meer regie te krijgen op de inzameling van textiel aan huis.

Viermaal per jaar inzameling textiel aan huis door het kringloopbedrijf

Binnen de gemeente Maastricht wordt jaarlijks aan charitatieve instellingen een aantal vergunningen verstrekt voor de huis-aan-huisinzameling van textiel. Het ingezamelde textiel wordt vervolgens door deze charitatieve instellingen verkocht aan opkopers, en verdwijnt daarmee uit het zicht van de gemeenten. In het beleidskader is voor de textielinzameling een rol benoemd voor het kringloopbedrijf in de gemeente. Door hen viermaal per jaar de huis-aan-huis inzameling van textiel te laten ophalen, kunnen zij het textiel regionaal inzamelen en verwerken (hergebruik en recycling). Dit houdt in dat we, na overgangsjaar 2025, per 1 januari 2026 stoppen met de huis-aan-huisinzameling door charitatieve instellingen en deze taakstelling onderbrengen bij het kringloopbedrijf. Door op structurele basis met hen samen te werken krijgen de inzameldata een plaats op de afvalkalender waarmee inwoners vooraf op de hoogte zijn van de planning.

3.4

Luiers- en Incontinentiemateriaal

Luiers- en incontinentiemateriaal is in het beleidskader aangewezen als prioritaire afvalstroom: nog 7% van het restafval in de laagbouw bestaat uit luierafval. Daarom wordt de maatregel voorgesteld om te komen tot een meer separate inzameling van luiers- en incontinentiemateriaal om daarmee recycling te bevorderen en restafval te verminderen.

Uitbreiding van het aantal luiercontainers op de milieuperrons

Het aantal milieuperrons waar Luiers- en incontinentiemateriaal kan worden ingeleverd stijgt van 27 milieuperrons (2024) naar 46 milieuperrons (2025). Op deze manier kunnen alle inwoners van gemeente Maastricht laagdrempelig en kosteloos luiers- en incontinentiemateriaal weggooien.

3.5

Oud Papier en Karton (OPK)

Oud papier en karton wordt maandelijks huis-aan-huis ingezameld. Ook kan oud papier en karton kan worden ingeleverd bij de ondergrondse oud papier containers op het milieuperron of bij het milieupark. Er staan twee maatregelen gepland, waarbij een maatregel gericht is op afvalpreventie (invoering JA-sticker) en een maatregel gericht op de samenwerking met de verenigingen.

Invoering van de JA-sticker

Inwoners kunnen momenteel op eigen initiatief een NEE/JA-sticker (geen reclaimedrukwerk, wel huis-aan-huisbladen) of een NEE/NEE-sticker (geen reclaimedrukwerk en geen huis-aan-huisbladen) aanvragen. Hiermee wordt voorkomen dat ongeadresseerde reclamefolders/huis-aan-huis -bladen zonder te lezen bij het oud papier belanden. In 2018 is de JA-sticker ontstaan en inmiddels hebben tenminste 70 gemeenten dit ingevoerd. Met de JA-sticker geeft de inwoner zelf aan of zij ongeadresseerde reclamefolders wil ontvangen. Brievenbussen zonder JA-sticker ontvangen standaard geen ongeadresseerde commerciële reclamefolders meer. Overheidsinformatie mag wél overal worden bezorgd. Bij het invoeren van de JA-sticker wordt in de afvalstoffenverordening opgenomen dat drukwerk van vrijwilligers- en niet commerciële organisaties, waaronder ook politieke partijen, niet valt onder de definitie 'ongeadresseerd drukwerk' i.v.m. de functie van nieuwsverspreiding op lokaal niveau in de buurt.

3.6

Restafval

Inzamelverenigingen blijven inzetten, wel een uitsterfconstructie hanteren

Op dit moment helpen enkele verenigingen mee bij de huis-aan-huis-papierinzameling door het beschikbaar stellen van vrijwilligers die als belader worden ingezet. De verenigingen ontvangen hiervoor een vergoeding. Vanwege veiligheidsincidenten en de verminderde beschikbaarheid van vrijwilligers is echter de inzet van vrijwilligers bij het aan huis inzamelen van oud papier en karton op lange termijn niet houdbaar. In het beleidskader is aangegeven dat de inzameling met vrijwilligers (op termijn) derhalve eindig zal zijn. Omdat commerciële marktpartijen geen inzameling meer wensen te doen als vrijwilligers de belading uitvoeren, zal Stadsbeheer Maastricht de inzameling van oud papier en karton per 1 juli 2025 gaan overnemen. Daarbij is wel sprake van een uitsterfconstructie: dit betekent dat wanneer verenigingen zelf besluiten te stoppen met de papierinzameling er geen andere vereniging voor in de plaats komt. De inzameling wordt dan voortgezet door de beladers van Stadsbeheer Maastricht.

Restafval is al het afval dat niet verder gescheiden kan worden. Inwoners kunnen restafval aanbieden via de betaalde restzak, welke eens in de twee weken aan huis wordt ingezameld. Daarnaast staan in Maastricht bij circa 20 hoogbouwcomplexen een (rest)afvalperron, met een totaal van 39 ondergrondse restafvalcontainers. Deze zijn toentertijd door de projectontwikkelaar gerealiseerd, dit ter ontdoening van het restafval van de betreffende bewoners van deze hoogbouwcomplexen. Tenslotte bestaan er op sommige locaties binnen de gemeente nog zogenaamde storkokerlocaties. Dit zijn verzamelcontainers voor restafval bij voornamelijk appartementengebouwen die geen toegangscontrole hebben en derhalve ook geen variabele prijsprikkels hanteren.

De inzameling van restafval met de betaalzak komt op termijn in conflict met de uitvoering van de Leidraad Fysieke Belasting. Daarnaast is de intentie restafval te ontmoedigen en scheiding van grondstofstromen te bevorderen. Naar aanleiding hiervan volgen maatregelen voor een andere inzamelwijze en een maatregel voor het uniformeren van de diftatarieven voor de restzakken. Het restafval van de gemeente Maastricht wordt verbrand. Hoewel hiermee nog wel warmte en energie wordt opgewekt, gaan grondstoffen echter voorgoed verloren. Instrumenten om te zorgen dat meer afval gescheiden wordt en minder restafval overblijft zijn het opwerpen van 'prijsprikkels' (diftar) en 'serviceprikkels' (omgekeerd inzamelen) om daarmee het gewenste gedrag bij inwoners te ontmoedigen en/of stimuleren. Het beprijzen van restafval is een voorbeeld van een prijsprikkel. Het minder vaak inzamelen van de betaalde gemeentelijke restzak (1x per 2 weken) is een voorbeeld van een serviceprikkel. De huidige restafvalinzameling van 1x per 2 weken in de gemeente Maastricht blijft onveranderd. Uitzondering hierop betreft de Binnenstad van Maastricht (zie pagina 25).

Plaatsing restafvalcontainers (afvalperron)

De huidige wijze van restafvalinzameling, met behulp van restzakken aan huis, betreft een zeer arbeidsintensieve afvalinzameling, wat naar de toekomst toe ingevolge de Leidraad Fysieke Belasting niet houdbaar is. Daarnaast is het uitgangspunt om te kiezen voor omgekeerd inzamelen, wat inhoudt dat het restafval niet meer aan huis wordt ingezameld, maar dit wordt door burgers wordt weggebracht naar een verzamelcontainer of milieupark. Het doel is om hiermee meer afvalscheiding te bereiken. Restafval wordt op termijn o.a. via ondergrondse restafvalcontainers op een afvalperron in de wijk-buurt-straat ingezameld. Het afvalperron betreft een locatie in de openbare ruimte, bestaande uit twee ondergrondse restafvalcontainers waarin inwoners hun restafval kunnen gooien wanneer zij dat wenselijk of noodzakelijk vinden. Gemeente Maastricht heeft reeds ervaring met afvalperrons.

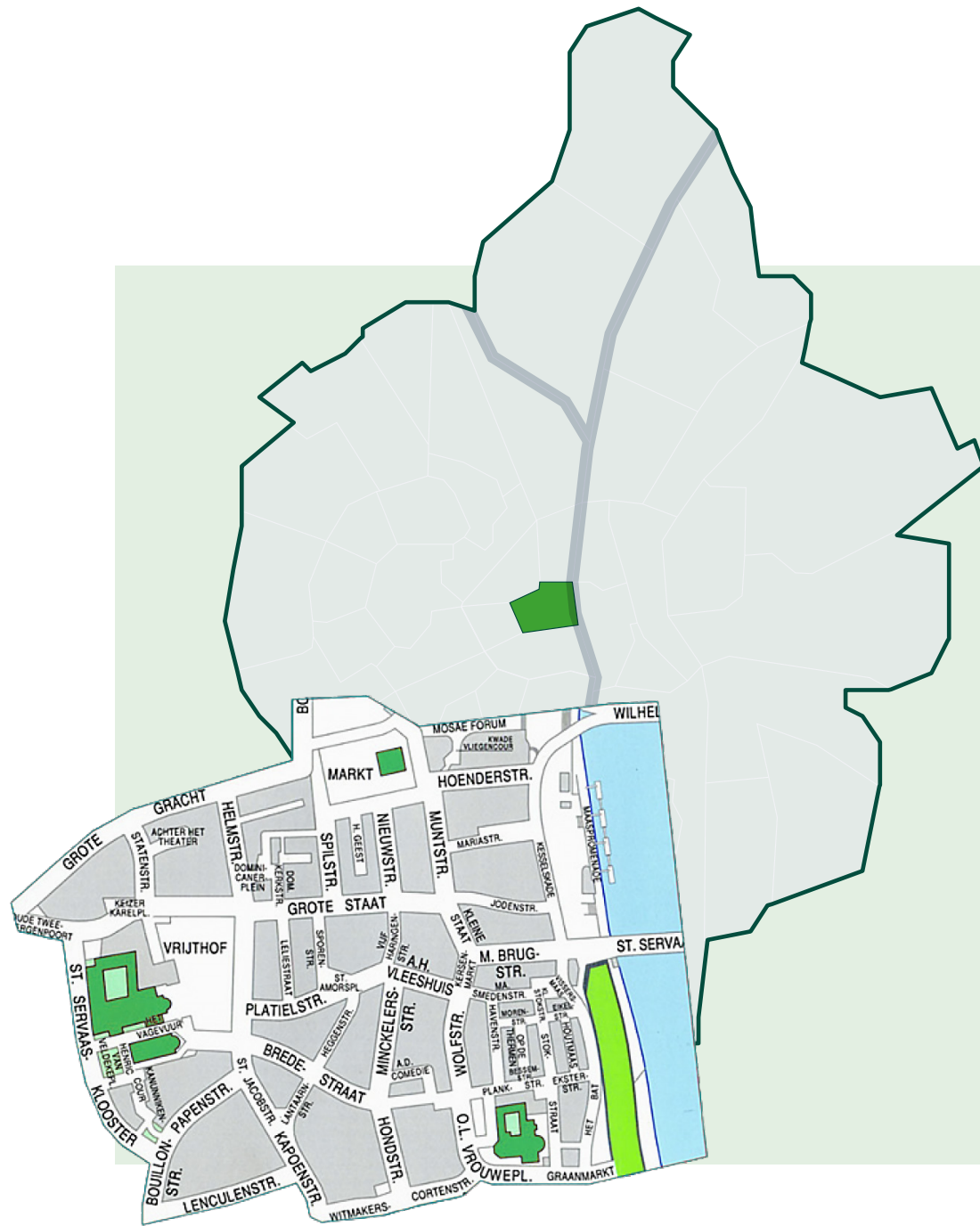
De afvalperrons worden in de directe nabijheid van appartementencomplexen geplaatst. Ook huishoudens in laagbouwwoningen profiteren van de aanwezigheid van ondergrondse restafvalcontainers waardoor deze methode zowel voor de hoogbouw als de laagbouw wordt uitgerold. Omliggende laagbouw (grondgebonden) woningen kunnen in de directe nabijheid (< 200 meter) van het (hoogbouw)complex hiervan gebruik maken. Middels (autorisatie van) de milieupas kunnen deze bewoners zich toegang verschaffen tot deze ondergrondse restafvalcontainers en betalen zij ook een tarief per ingeworpen afvalzak. De planmatige plaatsing van de afvalperrons in Maastricht vindt gefaseerd in de jaren 2026 tot en met 2030 plaatst.

In de tussentijd proberen we in het geval bij nieuwbouw of grootschalige renovatie samen met de projectontwikkelaar en/of wooncorporatie de totstandkoming van de ondergrondse restafvalcontainers in de planologie en/of herontwikkeling reeds mee te nemen, zodat bij afronding van de nieuwe of gerenoveerde woonwijk direct sprake is van ondergrondse restafvalinzameling. Aan de hand van deze aanpak verschijnen er komende jaren (automatisch) steeds meer ondergrondse restafvalcontainers in de verschillende woonwijken en buurten van Maastricht.

Wekelijkse restafvalinzameling in de Binnenstad (invoering 2026)

De grootte, de stedelijkheid, het historische en toeristische karakter (met veel winkels en horeca) en de populatie van studenten en expats in het stadscentrum van Maastricht ('de Binnenstad') geven aanleiding en argumenten om in de Binnenstad een afwijkende restafvalinzameling toe te passen dan elders in de gemeente Maastricht. Het gaat hierbij concreet om de inzamelfrequentie van de restafvalzakken, namelijk 1x per week. Omdat in de Binnenstad géén PMD inzameling aan huis plaatsvindt én er in het gebied ook géén milieuperrons met ondergrondse PMD-containers aanwezig zijn, kan het ingezamelde restafval nog rijker aan PMD zijn. Het ontbreken van een brongescheiden PMD inzameling in de Binnenstad biedt vervolgens (juridische) mogelijkheid om het restafval te kunnen én te mogen sorteren c.q. na te scheiden voor dit specifieke gebied. Dit vergt evenwel goede communicatie, een geheel separate logistieke inzameling van na te scheiden restafval en overeenstemming met Verpact.

Om deze redenen én het feit dat deze inzameling in relatie staat met de PMD –inzameling aan huis in Maastricht Centrum per 1 januari 2026 (zie ook pagina 20), is deze maatregel eveneens voorzien per 1 januari 2026. Zodra Maastricht Centrum is voorzien van (voldoende) ondergrondse restafvalcontainers komt de inzameling van de restzakken aan straat te vervallen.

Stortkokerlocaties omvormen naar ondergrondse restafvalcontainers

Gemeente Maastricht heeft reeds ervaring met ondergrondse restafvalcontainers. Dergelijke ondergrondse restafvalcontainers zijn voorzien van een 60 liter inworp trommel, waarin een reguliere 50 liter vuilniszak ruimschoots geplaatst kan worden. In Maastricht wordt bij elke inworp een bedrag van € 1,10 (peiljaar 2024) in rekening gebracht. Anders dan bij de gemeentelijke restzakken, vindt deze betaling achteraf plaats. Ook bestaan er op sommige locaties binnen de gemeenten nog zogenaamde stortkokerlocaties. Dit zijn verzamelcontainers voor restafval bij voornamelijk appartementengebouwen die geen toegangscontrole hebben en derhalve ook geen variabele prijsprikkels hanteren. Ingevolge de verordening afvalstoffenheffing krijgen gebruikers van deze stortkokerlocaties een hogere afvalstoffenheffing ingerekend (en kunnen vervolgens ongelimiteerd ongesorteerd restafval storten). Omdat dit haaks staat op het gewenste afval scheiden en het diftarsysteem (waarbij *'de vervuiler betaalt'*), worden dergelijke stortkokerlocaties op termijn vervangen voor ondergrondse restafvalcontainers met toegangscontrole (en daarmee een variabele tarifiering).

Grijze restafval rolcontainers plaatsen ter vervanging van restzak in Itteren en Borgharen

Bij omgekeerd inzamelen worden de grondstoffen (PMD, oud papier, GFT+E) aan huis ingezameld. Het restafval wordt bij voorkeur weggebracht naar een ondergrondse container die op loopafstand ligt. In de dorpen Borgharen en Itteren, waar de loopafstanden te groot worden, zijn ondergrondse restafvalcontainers niet haalbaar. Het zou immers betekenen dat je in een vrij landelijk gebied onevenredig veel moet investeren in ondergrondse restafvalcontainers om inwoners kort nabij te voorzien van een afvalperron. Zodoende blijft het aan huis ophalen ophalen van restafval aan huis gehandhaafd. Aangezien verwacht wordt dat de inzameling met restzakken op termijn niet meer voldoet aan de Leidraad Fysieke Belasting wordt onderzocht of inzamelen met de grijze (restafval) rolcontainer een optie is ter vervanging van de restzakken. De grijze rolcontainer voor restafval wordt dan met een diftarsysteem ingevoerd, waarbij de inwoner per keer betaald dat de rolcontainer wordt aangeboden.

Uniformering van het tarief

Gemeente Maastricht kent een directe vorm van diftar, namelijk de betaalde gemeentelijke restzak. Inwoners betalen bij de restzak vóór de kosten, bij andere vormen van diftar wordt naderhand betaald. Inwoners dienen bij de aangewezen uitgiftepunten, veelal supermarkten, de restzakken aan te kopen. Het gaat om 25-liter of 50-liter restzakken. Vooralsnog hanteren Maastricht, Meerssen en Valkenburg verschillende tarieven voor de gemeentelijke betaalde restzak. Per kalenderjaar 2026 zal een uniform tarief van de gemeentelijke restzak voor de drie gemeenten worden nagestreefd. Een uniform tarief wordt óók nagestreefd indien in de toekomst door de drie gemeenten mogelijk de grijze restafval rolcontainer wordt ingevoerd (zie ook de vorige alinea).

3.7

Grofvuil

Grofvuil is afval dat niet in een restzak past en niet meer geschikt is voor hergebruik. Denk aan een kapotte bank, vloerbedekking of grote stukken piepschuim. Inwoners kunnen grofvuil naar het milieupark brengen of laten ophalen aan huis. Voor het ophalen aan huis worden anno 2024 zowel ophaal- als verwerkingskosten in rekening gebracht. Dit gaat met onderstaande maatregel deels veranderen.

Eens per jaar gratis voorrijkosten bij de inzameling van grofvuil (invoering 2025)

Per 1 januari 2025 wordt overgegaan op een grofvuilservice waarbij inwoners het grofvuil (op afspraak) eens per jaar gratis kunnen laten afroepen. De ophaalkosten ad. € 29,70 (peiljaar 2025) wordt derhalve de eerste maal per jaar niet in rekening gebracht. De inwoner gaat enkel betalen voor de verwerkingskosten van het opgehaalde grofvuil. Bij een volgende grofvuilinzameling worden de ophaalkosten pas in rekening gebracht.

3.8

Milieuparken/Kringloop

Binnen de GR Geul en Maas zijn vier milieuparken waar inwoners (grof)afval naar toe kunnen brengen. Er zijn twee kringloopwinkels, in Maastricht en Valkenburg. De kringloopwinkel in Maastricht bevat ook een circulair ambachtscentrum dat in ontwikkeling is. Er zijn een tweetal maatregelen om de inzameling van grondstoffen te stimuleren.

Milieuparken gratis m.u.v. grof- en fijn huishoudelijk restafval (invoering 2025)

Op de milieuparken kunnen inwoners terecht voor al hun huishoudelijk afval. Veel afval (waaronder ook sinds 2024: matrassen en AB-hout) kan kosteloos worden ingeleverd. Het beleidskader heeft ertoe geleid dat de tarieven van de milieuparken zijn herzien. De afvalstromen: c-hout, dakafval, grond en puin zijn met ingang van 2025 gratis afvalstromen. Inwoners kunnen per 1 januari 2025 daarmee al hun gescheiden (gesorteerde) afvalstromen in de verschillende monostromen kosteloos (gratis) aanbieden. Dit komt het hergebruik, danwel recycling ten goede. Uitzondering hierop betreft het aanbieden van ongescheiden (ongesorteerd) fijn- en grof huishoudelijk afval. Dit komt overeen met het gewenste diftar-principe, waarbij de vervuiler betaalt en de nadrukkelijke wens om afval zoveel als mogelijk aan de bron te scheiden.

Doorontwikkeling Circulair Ambachtscentrum – Milieuparken

Kringloopbedrijf Kringloop Zuid heeft in 2022 de opdracht gekregen een inzamelpunt voor kringloopgoederen bij milieupark Het Rondeel te realiseren en een circulair ambachtscentrum op te zetten. Het inzamelpunt bij Het Rondeel is gerealiseerd, door het plaatsen van een zogenaamde 'kringloopcontainer'. Daarnaast is een circulair ambachtscentrum opgericht met een fietswerkplaats en meubelwerkplaats. Hierbij wordt de samenwerking opgezocht met diverse stichtingen en onderwijsinstellingen en verder gekeken welke invulling mogelijk is. Gedacht wordt aan een demontagehal, een bouwkringloop, een repaircafé of een gereedschapsbibliotheek.

KWD-Afval

KWD-afval, kantoor-, winkel- en dienstenafval, is afval afkomstig van bedrijven dat naar aard, samenstelling en volume overeenkomt met huishoudelijke afvalstoffen. Dergelijk KWD-afval wordt gelijktijdig ingezameld met de reguliere huis-aan-huisinzameling van: papier & karton, GFT+E en restafval en bedrijven betalen hiervoor reinigingsrechten.

Opstarten bewustwordings- en deelnametraject afvalgoedgeregeld.nl

Gemeente Maastricht is primair verantwoordelijk voor de inzameling van huishoudelijke afvalstoffen. Gemeente Maastricht kent echter ook het reinigingsrecht voor de inzameling van afval afkomstig uit kantoor-, winkel- en dienstensector (KWD). Dit is geen wettelijke taak. De laatste jaren zijn er volop ontwikkelingen op het gebied van inzameling én verwerking van bedrijfsmatig afval. Steeds meer commerciële marktpartijen doen aan verregaande afvalscheiding tegen scherpe en concurrerende tarieven. Op het gebied van logistiek werken bedrijfsafvalinzamelaars samen om het aantal transportbewegingen in gemeenten te minimaliseren.

Denk hierbij aan initiatieven Greencollective en OpenWaste. Ook is de producentenverantwoordelijkheid voor het verpakkingsafval verbreed. Zo heeft Verpact² naast de verantwoordelijkheid voor de inzameling en recycling van verpakkingen in het afval van alle huishoudens, per 1 januari 2023 óók de verantwoordelijkheid voor al het verpakkingsafval (plastic, drinkpakken en glas) dat vrijkomt bij horeca, kantoren en winkels. Met het initiatief 'Afval Goed Geregeld' kunnen bedrijven, scholen en verenigingen gratis hun plastic verpakkingen, drankenkartons en glas laten inzamelen en verwerken. Deze ontwikkeling geeft aanleiding om de inzameling van KWD-afval in Maastricht te heroverwegen.. We gaan een bewustwordings- en deelnametraject voor 'Afval Goed Geregeld' opstarten. Mogelijk is op termijn de inzameling van KWD vanuit de gemeente niet meer noodzakelijk, zodat een heroverweging kan plaatsvinden.

² Verpact is namens de bedrijven die verpakte producten op de markt brengen verantwoordelijk voor de inzameling en recycling van die verpakkingen. De bedrijven financieren dit initiatief door een bijdrage van de producenten per verpakking af te laten dragen aan Verpact. www.verpact.nl. Gemeenten ontvangen een inzamelvergoeding voor elke ton (1.000 kg) PMD-afval.

3.10 Overig

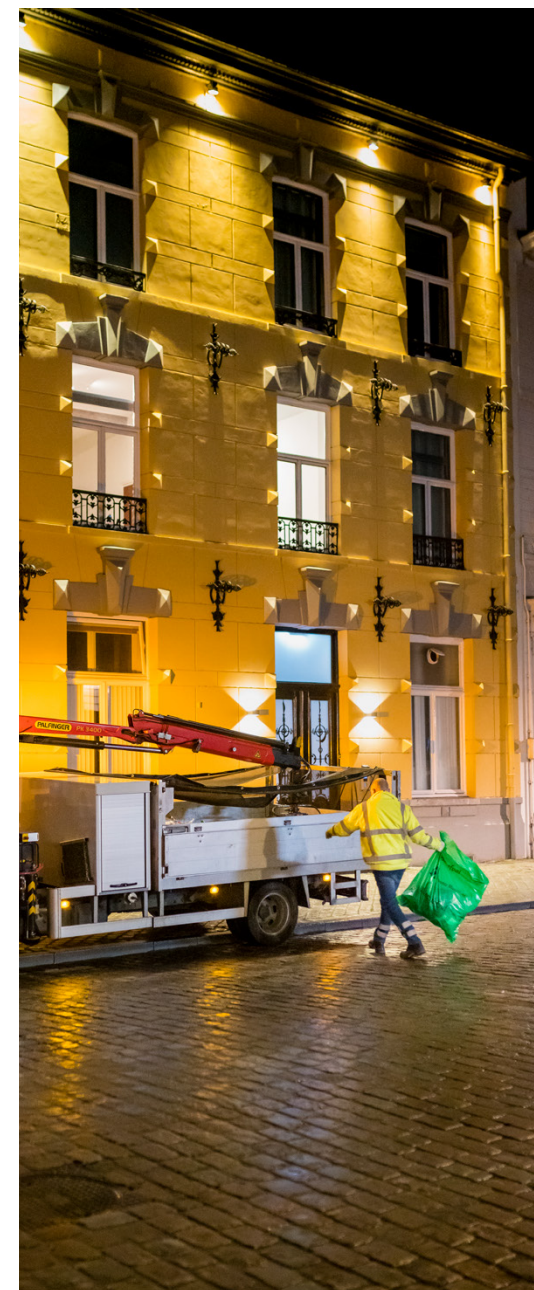
Er is een aantal maatregelen die buiten de thema's geprioriteerde afvalstromen, restafval, milieuparken/ kringloop vallen. De maatregelen zijn divers; ter bevordering van de afvalscheiding en op containermanagement gericht.

Inzameling boeken, elektrische goederen, speelgoed en textiel d.m.v. van de BEST-tas

Gemeenten zoeken naar inzamelmethoden om kleine bruikbare spullen en afvalstromen separaat in te zamelen om te voorkomen dat deze bij het restafval komen. In de regio zijn er gemeenten die hiervoor de BEST-tas of Grondstoffentas inzetten. De BEST-tas is een tas die gratis kan worden afgehaald bij verschillende afhaalpunten en waar inwoners boeken, kleine elektrische apparaten, speelgoed en textiel en niet breekbare kleine kringloopspullen in kunnen aanbieden. De BEST-tas wordt gratis aan huis opgehaald. De BEST-tas is een kansrijke verbreding van de dienstverlening van Kringloop-Zuid en de gemeente Maastricht. Uit de inwonersenquête blijkt dat er groot draagvlak is voor invoering van de BEST-tas: 79% van de respondenten geeft aan de BEST-tas te gaan gebruiken als deze gratis wordt ingezameld. Meer hergebruik is zeker mogelijk. Met Kringloop-Zuid wordt de komende jaren verkend of zij deze dienstverlening kunnen leveren.

Containermanagement, innovatie sensor/toegangscntrolesysteem

Containermanagement is gericht op het beheersen van de afvalstromen door middel van beperking van het aantal inzamelmiddelen en toezicht op betalende en niet betalende inwoners. Daarvoor worden de inzamelmiddelen geregistreerd en zijn deze inzamelmiddelen in aantal beperkt per adres. Containermanagement levert ook een bijdrage aan het proces van verdergaande routeoptimalisatie. Alle miniroolcontainers voor inzameling GFT+E en restafval worden geregistreerd per adres en voorzien van een chip. In Maastricht zijn alle bestaande middelen voor inzameling van GFT+E reeds van een chip voorzien en zijn de uitgegeven inzamelmiddelen geregistreerd. Ook het beheer van de ondergrondse en bovengrondse verzamelcontainers vergt containermanagement. De komende jaren zullen er steeds meer ondergrondse en bovengrondse verzamelcontainers bijkomen. Beide ontwikkelingen vragen méér en een hoger niveau van containermanagement.

Kadavers van o.a. huisdieren inzamelen op de gemeentewerf/ milieupark

Gemeenten zijn volgens de Wet Dieren verantwoordelijk om een regeling te treffen ten aanzien van dode (gezelschaps)dieren (kadavers). Gemeente Maastricht heeft een meerjarige overeenkomst gesloten met een dierenwelzijnsorganisatie, waarin is vastgelegd dat deze organisatie dode dieren verwijdt uit de openbare ruimte, vervoert, een periode opslaat en vervolgens ter destructie aanbiedt aan een erkende verwerker. De dode dieren worden door deze dierenwelzijnsorganisatie gecontroleerd op een chip, zodat de eigenaar indien mogelijk op de hoogte wordt gebracht. Voor deze (uitbestede) dienstverlening ontvangt de dierenwelzijnsorganisatie een vergoeding van de gemeenten. Daarnaast zijn gemeenten ieder voor zich verplicht een voorziening in de gemeente te hebben waar inwoners hun overleden huisdier (kosteloos) kunnen achterlaten. Een dergelijke voorziening biedt alternatief voor het geval wanneer inwoners geen gebruik willen of kunnen maken van de betaalde ontdoening via een dierenwelzijnsorganisatie, crematorium of dierenarts. Er wordt onderzocht of er voor de gemeente Maastricht, Meerssen en Valkenburg een gezamenlijke voorziening kan worden getroffen. Hierbij dient de locatie te beschikken over een inzamelabonnement bij een erkende verwerker van kadavers.

Hoofdstuk 4: Communicatie

**Welcome to
the recycling
point.**

Thank you for
separating your waste!
This is how we make
the most of our waste.

- Only use the recycling point
between 7:00 AM and 10:00 PM.
- Keep the recycling point clean.
Do not put waste next to the
containers.
- Camera surveillance is possible.
- Download the Milieu App
for more information.

4.1

Inleiding Communicatie

Het beleidskader omschrijft dat we duidelijk communiceren over het hoe en waarom. Voor wat betreft de communicatie trekken de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg samen op om met name de *'corporate communicatie'* (de communicatie die gaat over de GR Geul en Maas en haar beleid en plannen) vanuit één strategie te laten plaatsvinden. De corporate communicatie is vooral belangrijk voor bepaalde stakeholders, bijvoorbeeld de aangesloten colleges en gemeenteraden.

Voorbeeld:

Vergelijk het met Unilever en Calvé Pindakaas. Het *'corporate brand'* (moederbedrijf) Unilever is belangrijk voor onder meer aandeelhouders en personeel. Consumenten zijn alleen geïnteresseerd in de *'consumer brands'*, zoals Calvé of Rexona, en het zal de consument weinig interesseren dat dit een product is van Unilever.

Wat betreft de *'consumentenmarketing'*, communiceren we de concrete maatregelen die volgen uit het grondstoffenplan vooral met inwoners. Zij hebben mogelijk minder interesse in de corporate communicatie van de GR Geul en Maas. Inwoners hebben maar één vraag: wat betekent het voor mij?. Het komt de effectiviteit van de communicatie niet ten goede als we gekunsteld gaan proberen de communicatie te veralgemeniseren zodat deze voor alle drie de gemeenten geldt. Zo is bijvoorbeeld in Maastricht de restzak (*'roej tuut'*) een begrip, maar in Meerssen en Valkenburg niet. Ook zijn de maatregelen die volgen uit de individuele grondstoffenplannen in sommige gevallen zo specifiek en kunnen deze op buurtniveau verschillend zijn, dat generieke communicatie überhaupt onmogelijk is. Vandaar dat het communicatiehoofdstuk van het Grondstoffenplan Maastricht, en de middelen die daaruit voortkomen, vanuit Maastrichts perspectief ontwikkeld is. Uiteraard zitten er bruikbare elementen in voor de andere gemeenten en vice versa.

Strategisch communicatieplan GR Geul en Maas

De ambities zijn groot, de maatregelen vaak hetzelfde, maar soms verschillend en dus is synergie tussen de partners en het bundelen van krachten nodig. Dat vraagt niet alleen aan de achterkant om een stevige organisatie, maar ook om een heldere communicatiestrategie. Maastricht, Meerssen en Valkenburg hebben afgesproken om toe te werken naar een nieuw strategisch communicatieplan: *'Samenwerken met aandacht voor lokale verschillen'* voor de GR Geul en Maas.

4.2

Hoofdboodschap en 'Call to action'

(wat verwachten we van inwoners)

Alle communicatie-uitingen worden opgehangen aan de hoofdboodschap, oftewel 'rationale'. Let wel: dit is niet per se de letterlijke campagnetekst. Elke uiting wordt ontleend aan deze rationale:

Er gaat de komende jaren veel veranderen op afvalgebied. In een groot deel van de stad gaan we vanaf 1 januari PMD ophalen: plastic, metalen verpakkingen en drinkpakken. De restzak verdwijnt de komende jaren stap voor stap uit de meeste wijken en daarvoor komen ondergrondse containers terug. En goed nieuws voor alle inwoners: de milieuparken worden, behalve voor restafval en grofvuil, per 1 januari gratis. Afval aanbieden wordt makkelijker en zo maken we Maastricht schoner en duurzamer. Want uiteindelijk willen we in Maastricht geen afval meer, maar grondstoffen waar we nieuwe producten van maken. Maatregelen worden de komende jaren stapsgewijs ingevoerd. En dat kan per wijk (per buurt) tijdelijk tot grote verschillen leiden.

Call to action

Hoe weet ik wat er voor mij verandert? We roepen inwoners op tot het ondernemen van actie:

Download de MilieuApp of kijk op www.maastricht.nl/afval (met QR-code)

Afval of grondstof?

Een van de doelstellingen van het beleidskader is 90% grondstofscheiding van goede kwaliteit voor stromen waar een haal- of brengvoorziening voor is. We sorteren waar dat mogelijk is grondstoffen aan de bron (PMD, GFT+E, papier, glas, de meeste fracties op de milieuparken) met als doel een zo hoog mogelijk percentage grondstofscheiding en zo min mogelijk restafval. Voor de communicatie betekent dat ook dat we, waar het van toepassing is, langzamerhand het begrip 'afval' gaan vervangen door 'grondstof'. We kiezen er bewust voor dit nog niet direct te doen, zodat inwoners er geleidelijk aan kunnen wennen. Het begrip 'grondstof' direct introduceren zou alleen maar leiden tot verwarring. Wel maken we in de publieksteksten duidelijk dat dit uiteindelijk ons streven is.

4.3

Tweelaags

De communicatie over het grondstoffenplan kent 2 lagen:

1) Bewustwording van het feit dat er heel veel gaat veranderen in het afvalstelsel, vanaf nu en in de komende jaren;

2) Maatwerkcommunicatie over alle maatregelen die de komende jaren uitgerold gaan worden, telkens voor andere doelgroepen, andere gebieden en op andere momenten.

Bewustwordingscampagne: de kapstok

In november 2024 is een stadsbrede campagne gestart met volle inzet van onze mediamix (socials, website, VIA, Limburger, Wat is Loos in Mestreech, RTV Maastricht) plus fysieke uitingen (zoals displays, billboards, abri's, Mupi's, busreclame). Engelstalig bedienen we waar mogelijk direct met een Engelse vertaling, of middels duidelijke QR-codes, die verwijzen naar Engelse vertalingen. De stadsbrede campagne zal een pakkende vertaling zijn van de centrale boodschap, waarbij het van het medium afhangt hoeveel tekst we gebruiken. Een spotje of advertentie kan meer tekst bevatten dan een driehoeksbord, dat alleen bestaat uit de nog te ontwikkelen slogan, een 'visual' en de 'call to action'.

Daarnaast zetten we in op:

- De papieren huis-aan-huis bezorgde afvalkalender, aangezien het merendeel van de inwoners de afvalinformatie nog altijd uit de afvalkalender haalt (en een minderheid uit MilieuApp);
- Huis-aan-huisbrief om inwoners te attenderen op de hoofdboodschap en de gevraagde actie (zie laatste bullet). Bijgesloten een sticker / poster voor adressen waar meerdere personen staan ingeschreven en die maar één brief krijgen, zoals studentenhuizen. Zij kunnen die sticker dan op (bijvoorbeeld) een centrale koelkast plakken;
- In beide middelen (afvalkalender en brief) wordt opgeroepen om vooral de MilieuApp te downloaden. Want brief en kalender zijn statisch, de app is dynamisch.
- Ook wordt verwezen naar de bestaande fysieke hulp in Centre Céramique voor mensen die hier moeite mee hebben (cursus 'Klik en Tik').
- Doel: minimaal 90% van de inwoners weet dat er veel gaat veranderen op afvalgebied.

Flankerende acties:

- Scheidingswijzer (bijvoorbeeld flyer bij de PMD-zakken);
- Klantcontactcentrum (KCC) voorbereiden middels vragen en antwoorden;
- Doelgroepenbenadering: Buurtbladen, woningcorporaties, My Maastricht (portal voor internationale studenten), News in English (expats) en Gemeenteraad via raadsinformatiebrieven;
- Communicatie (stickers op PMD-containers) bij milieuperrons
- Onderzoeken of er andere benamingen voor milieupark, milieuperrons en afvalperrons te ontwikkelen zijn;
- Alle redactionele content wordt nog eens secuur gescand op B1-taalniveau. Bijvoorbeeld: geen complexe uitleg over de kosten van milieuparken, maar eenvoudige zinnen als: *"de milieuparken worden per 1 januari 2025 gratis, behalve voor restafval en grofvuil"*.

Communicatie per maatregel: de jassen aan de kapstok

- Gezien de complexiteit van de vele maatregelen die gaan volgen uit het grondstoffenplan - met telkens verschillende invoerdata, doelgroepen en wijken - is het onmogelijk in één generieke campagne alle maatregelen samen te vatten;
- Vandaar dat het belangrijk is dat inwoners massaal de MilieuApp gaan gebruiken. Want dan krijgen ze nieuws via pushberichten en kunnen ze 'realtime' zien welk afvalregime op dat moment voor hun straat geldt;
- Daarnaast zal per maatregel een maatwerkcampagne worden ontwikkeld, gericht op een buurt en doelgroep. Feitelijk zijn dit de 'jassen die aan de kapstok worden gehangen';
- Telkens wordt elke maatregel ('jas') in verband gebracht met de hoofdboodschap ('kapstok'). Bijvoorbeeld: We gaan vanaf 1 januari 2025 PMD inzamelen. Afval aanbieden wordt makkelijker en zo maken we Maastricht schoner en duurzamer.
- Per 1 januari 2025 met de invoering van de PMD-zak, behalve in het centrum. Deze maatregel wordt gelijktijdig met de bewustwordingscampagne gecommuniceerd.

Zowel de bewustwordingscampagne als de eerste maatregelen (quick wins) zijn uitgewerkt in een gedetailleerd communicatieplan. Bij elke nieuwe maatregel worden maatwerkcampagnes ontwikkeld met bijbehorende plannings en begrotingen.

Hoofdstuk 5: Toezicht en Handhaving

5.1

Inleiding Toezicht en handhaving

Toezicht en Handhaven is één van de instrumenten die de gemeente inzet om de ambities uit het Regionaal Beleidskader en het daaruit voortvloeiende grondstoffenplan te realiseren. Zoals het beleidskader omschrijft, zetten we handhaving in als integraal onderdeel van het beleid met als doelen: het bevorderen van goed scheiden, het juist aanbieden/ wegbrengen van afval én overlast voorkomen. In lijn met de gemeentelijke visie op handhaven wordt toezicht en handhaven bij het thema afval ingezet als onderdeel van een ketenaanpak, waarbij handhavend optreden het sluitstuk is. In de praktijk betekent dit dat we in eerste instantie inzetten op bekendheid en acceptatie van regels, goede voorzieningen, positieve prikkels, duidelijke communicatie en bewustwording om naleefgedrag te stimuleren. In combinatie hiermee voert het team Toezicht en Handhaven Openbare Ruimte (later: THOR) preventieve en repressieve controles uit. Waar overtredingen worden geconstateerd wordt proportioneel gehandeld, hetzij door het geven van voorlichting, het uitdelen van een waarschuwing of het opleggen van een boete of het in rekening brengen van de opruimkosten.

5.2

Focus

De beschikbare handhaafcapaciteit van 10 fte wordt ingezet op de afvalstromen waar het effect van handhavend optreden het grootst is. De focus ligt met name op de aanpak van bijplaatsingen bij milieu- en afvalperrons, verkeerd aangeboden restafval en illegale dumping in de openbare ruimte. In lijn met de gemeentelijke handhaaffilosofie wordt ook bij het thema afval wijkgericht en datagedreven gewerkt. De meest overlast gevende locaties worden geprioriteerd in een pro-actieve en projectmatige aanpak. Overige overlastsituaties worden voornamelijk naar aanleiding van meldingen van inwoners aangepakt.

Uiteraard vindt er algemene surveillance van boa's in alle wijken van de stad plaats. Wanneer overlastsituaties of overtredingen van afvalregels (ongeacht de afvalstroom) worden geconstateerd reageren boa's hier adequaat op.

Handhaafinstrumenten

Binnen handhaving zijn verschillende instrumenten te onderscheiden.

Privaatrechtelijke aanpak (in rekening brengen opruimkosten)

In verkeerd aangeboden huis- aan- huisvuil zowel op straat als bij milieu- en afvalperrons wordt onderzoek gedaan naar sporen die leiden naar de overtreder. Is de overtreder te achterhalen dan worden de opruimkosten van het verkeerd aangeboden afval middels een civielrechtelijke procedure op hem of haar verhaald.

Strafrechtelijke aanpak

Boa's treden strafrechtelijk op door een boete op te leggen in het geval een overtreder op heterdaad wordt betrapt. Dit kan tijdens een reguliere surveillance. Gezien de vele overlast van bijplaatsingen bij milieuperrons en mogelijk op termijn ook bij afvalperrons, wordt door boa's ook actief 'gepost' bij milieuperrons. Hiermee wordt getracht overtreders direct te confronteren met het feit dat afvalregels niet gevolgd worden. Het heeft bovendien een preventieve werking. Het vergroot immers de pakkans.

Bestuursrechtelijke aanpak

Een derde mogelijkheid is het opleggen van een last onder bestuursdwang/dwangsom om een overtreding ongedaan te maken. De overtreder krijgt een verplichting opgelegd om binnen een bepaalde tijd een overtreding te stoppen. Als dit niet binnen deze tijd gebeurt is, maakt de gemeente de overtreding ongedaan op kosten van de overtreder.

Dit gebeurt in 3 stappen:

- Voornemen/waarschuwing
- Overhandigen last
- Feitelijk handelen/ dwangsom verbeuren

In het geval van illegaal geplaatste containers en grote dumpingten kunnen deze instrumenten worden ingezet om overlast te beperken.

Preventie

Naast repressief optreden kunnen handhavers ook preventieve taken vervullen. Uiteraard in samenwerking met de communicatiecampagne en de aan te stellen afvalcoach. Op momenten dat nieuwe maatregelen worden geïntroduceerd, zullen handhavers preventief aanwezig zijn tijdens een gewenningsperiode. Afhankelijk van de maatregel en de verwachte mogelijke overlast wordt in samenspraak met communicatie, stadsbeheer en de afvalcoach bepaald welke acties nodig zijn. In eerste instantie zal er altijd sprake zijn van het uitleggen van regels, het aanspreken van inwoners, vervolgens het waarschuwen en daarna pas repressief optreden.

Deze preventieve inzet bij nieuwe maatregelen vindt bovenop de reguliere en structurele inzet van de beschikbare handhaafcapaciteit plaats. Er wordt gewerkt met een flexibele schil. Deze wordt bekostigd uit de voorziening van de Maastrichtse afvalbegroting. Mocht blijken dat nieuwe maatregelen structureel meer inzet van toezicht en handhaven vraagt dan wordt dit opgenomen in de jaarlijkse besluitvorming van het uitvoeringsplan handhaven en de afvalbegroting.

Gedurende de aankomende planperiode gaan we onderzoeken door middel van pilots hoe onze handhaafaanpak op een succesvolle wijze kan worden aangepast en/of uitgebreid. Dit is belangrijk, omdat zoals aangegeven de huidige manier van afvalhandhaving in verhouding arbeidsintensief is, de pakkans relatief klein is en het lastig blijft om naleefgedrag (alleen) repressief positief te beïnvloeden. In het regionaal beleidskader is de ambitie uitgesproken komende periode te investeren in extra handhaving bij met name hotspots door het inzetten van integrale aanpakken (handhaven, communicatie, afval coaching). Ook het meer inzetten van digitale technieken, waaronder camerabewaking wordt als vorm benoemd.

Aanpak hotspotlocaties

Datagedreven werken wordt op dit moment binnen het THOR geprofessionaliseerd. Dit stelt het team in staat meer en vaker op de juiste momenten op de juiste locaties aanwezig te zijn. Ook de gekozen aanpak wordt gericht gekozen, waardoor de effectiviteit van de inzet vergroot. Volgens de aanpak gebiedsgericht werken gaat het team komende periode op hotspotlocaties samen met inwoners, communicatie en de afvalcoach zoeken naar integrale aanpakken die leiden tot duurzame oplossingen. Duurzame oplossingen zijn enkel mogelijk bij samenspel tussen service,

inrichting van een locatie, communicatie en toezicht en handhaven. In andere steden worden hier ook ervaringen mee opgedaan. In navolging van dergelijke voorbeelden gaan we in Maastricht ook pilots uitvoeren om te ervaren welke aanpakken in onze stad werken én welke niet.

Camerabewaking

Camerabewaking is een extra middel dat kan worden ingezet met name als preventief middel in de aanpak van afvaloverlast bij milieuperrons en afvalperrons. Ook hierbij ligt de focus op hotspotlocaties. Aan de hand van de situatie zal beoordeeld worden welke vorm van cameratoezicht wordt toegepast (publiekrechtelijk dan privaatrechtelijk).

Evaluatie en structurele inbedding

Alle pilots worden geëvalueerd op effect. Op basis daarvan besluit het college of, en zo ja, in welke vorm pilots, waarvan cameratoezicht er één is, een vast onderdeel worden van de toezicht- en handhaafaanpak. Bij voortzetting gaat de financiering onderdeel uitmaken van de totale afvalbegroting. De gemeenteraad besluit hierover tijdens de jaarlijkse besluitvormingsprocedure rondom de afvalbegroting.

The background image shows a recycling facility. On the left, a white truck with 'METH' on its side is parked. Two workers in high-visibility vests are standing near a row of large, dark-colored recycling bins. In the background, there are trees and a multi-story building. The entire image has a green tint.

Hoofdstuk 6: Fasering, financiën en capaciteit

Welkom
bij het
milieuperron

Fijn dat je
het afval scheidt.
Zo halen we samen
het beste uit afval.

- Gebruik het milieuperron
alleen tussen 07.00 en 22.00

- Houd het milieuperron
schoon. Plaats geen afval
naast de containers.

- Cameratoezicht is mogelijk

- Download de Milieu App
voor meer informatie.

Gemeente Maastricht

6.1

Inleiding

In de voorgaande hoofdstukken zijn de tactisch operationele maatregelen geschetst en beschreven die wij tot en met 2030 dienen te nemen om de visie, ambitie en doelstellingen uit het beleidskader (op termijn) te gaan realiseren. Deze maatregelen vergen fasering (in kalenderjaren), financiën (investeringen) en capaciteit (personeel). Zoals het Regionaal beleidskader in hoofdstuk 2.6 omschrijft, zoeken we juist naar een optimale balans tussen service, milieudoelstellingen en kosten. Door goede fasering in kalenderjaren (2025 t/m 2030) en gemeenten (Maastricht, Meerssen en Valkenburg) aan te brengen zijn synergie- en schaalvoordelen te realiseren op het gebied van financiën (investeringen, projectkosten en exploitatiekosten) en capaciteit (personele inzet).

6.2

Fasering

Gedurende kalenderjaar 2025 wordt gestart met onderstaande maatregelen:

Per 1 januari 2025:

1. De doorontwikkeling van de milieuparken tot circulaire ambachtscentra
2. Poorttarieven milieuparken gratis (m.u.v. grof- en fijn huishoudelijk restafval)
3. Eens per jaar gratis voorrijkosten bij de inzameling van grofvuil (op afspraak)
4. De aanvang van afvalcoaching
5. Huis-aan-huis PMD-inzameling Maastricht (m.u.v. Maastricht Centrum)

Per 1 juli 2025:

6. De inzameling van oud papier door SBM in Maastricht, Meerssen en Valkenburg

Periode 1 januari 2026 t/m 31 december 2030:

De overige maatregelen worden gefaseerd (gedurende de kalenderjaren 2026 t/m 2030) voorbereid en uitgevoerd. Zie de tabel op de volgende pagina voor alle maatregelen op een rij, gefaseerd naar kalenderjaar.

Fasering & Uitvoeringsacties: Grondstoffenplan	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Milieuparken – GR Geul en Maas						
A. Doorontwikkeling Milieuparken - Circulair Ambachtscentrum	X	X	X	X	X	X
B. Poorttarieven gratis (muv. Grof- en Fijn huishoudelijk restafval)	X					
C. Aanvang Afvalcoaching	X					
D. Uniformeren van de tarief gemeentelijke restzak		X				
E. Viermaal per jaar inzameling textiel aan huis door Kringloop Zuid		X				
F. Introductie van de BEST-tas (mits uitvoering via Kringloop Zuid)		X				
G. Ter beschikking stellen van greenclips op de milieuparken		X				
H. Containermanagement, innovatie sensor/toegangscontrolesysteem		X	X			
I. Introductie van de Ja sticker in Maastricht, Meerssen en Valkenburg		X	X			
Maastricht						
1. Eens per jaar gratis voorrijkosten bij inzameling GHA (op afspraak)	X					
2. HAH PMD-inzameling Maastricht (m.u.z. Maastricht Centrum)	X					
3. HAH OPK-inzameling Maastricht (vanaf 1 juli 2025)	X					
4. Plaatsing afvalperrons bij hotspots (oa. Veliahof, Cruyshaag, Beente)	X					
5. HAH PMD-inzameling Maastricht Centrum (1x per 2 weken)		X				
6. HAH REST-inzameling Binnenstad Maastricht (1x per week)		X				
7. Inzameling van grof tuinvuil aan huis (afpraak of via afvalkalender)		X				
8. Plaatsing afvalperrons (REST + GFE) in Maastricht, kwadrant 1		X				
9. Plaatsing afvalperrons (REST + GFE) in Maastricht, kwadrant 2			X			
10. Plaatsing afvalperrons (REST + GFE) in Maastricht, kwadrant 3				X		
11. Plaatsing afvalperrons (REST + GFE) in Maastricht, kwadrant 4					X	
12. Planmatige plaatsing afvalperrons (REST + GFE) Maastricht Centrum						X
13. Plaatsing grijze (140 liter, REST) rolcontainers Itteren en Borgharen				X		
14. GFE verzamelcontainer bij hoogbouw		X	X	X	X	X
15. Heroverweging inzameling van KWD-afval (Reinigingsrechten)				X	X	X

Financiën

Als gevolg van het beleidskader en het Grondstoffenplan en de maatregelen die daaruit volgen gaan de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg gefaseerd investeren in ondergrondse restafvalcontainers, bovengrondse GFE verzamelcontainers en grijze (rest) rolcontainers. De doorrekening die in deze paragraaf wordt gepresenteerd is op basis van de situatie per 2031, het jaar waarin de verschillende maatregelen al dan niet gefaseerd doorgevoerd zijn.

Vertrekpunt Begroting 2025 GR Geul en Maas

Het vertrekpunt van deze doorrekening is de Begroting 2025 GR Geul en Maas en de dienstverlening die daarin is vastgelegd. In deze begroting is een aantal maatregelen reeds verwerkt. Dit betreft de maatregelen die in 2025 zijn ingevoerd (zie 6.2). Deze zijn derhalve niet opnieuw doorgerekend in deze paragraaf. In de overgangsperiode naar 2031 toe zullen de kosten hoger zijn vanwege de frictie- en transitiekosten (bijv. overgangsperiode waarin tijdelijk –de voorbereiding van-verschillende inzamelmethoden naast elkaar zullen bestaan) die wijzigingen met zich meebrengen. De gefaseerde aanpak (spreiding per boekjaar) zal een eerste plek krijgen in de (ontwerp-) begroting 2026 GR Geul en Maas en in de gemeentelijke begrotingen. Ieder jaar daarna worden de wijzigingen verwerkt in de diverse begrotingen. In de becijfering van de effecten van de verschillende maatregelen is een groot aantal aannames gedaan. Dit vanwege het feit dat veel maatregelen voor ons nieuw zijn en dat niet altijd ervaringscijfers voorhanden zijn.

Niet doorgerekende externe factoren

In de doorrekening van het grondstoffenplan is geen rekening gehouden met de elektrificatie van het wagenpark. Dit omwille van de vergelijkbaarheid en om de impact van de gemaakte (beleids-)keuzes niet te vertroebelen. Ook zijn de mogelijke effecten van de Leidraad Fysieke Belastingen niet doorgerekend aangezien deze nog niet/zeer lastig te kwantificeren zijn. Wel is een groot deel van de voorgenomen maatregelen in het grondstoffenplan erop gericht om de werkzaamheden op dusdanige wijze vorm te geven zodat aan deze leidraad wordt voldaan. Ook is gerekend met prijspeil 2025. Het mag duidelijk zijn dat veel kostenposten in deze doorrekening onderhevig zijn aan externe factoren zoals de inrekening van afvalstoffenbelasting en CO2-heffing door het Rijk, verwerkingstarieven vanuit de markt, levertijden bij leveranciers en algemene prijs- en loonontwikkeling. Als laatste dient te worden opgemerkt dat een deel van de werkzaamheden die in dit grondstoffenplan beschreven zijn, worden gedekt uit de regulier beschikbare budgetten. Denk hierbij aan het onderzoeken van verschillende thema's (zoals grof tuinafval inzamelen op oproepbasis) en de samenwerking met partners zoals Kringloop Zuid.

Dekkingsvraagstuk is aan de gemeenten zelf

Hoe de gemeenten de kosten die het grondstoffenplan met zich meebrengt dekken, is aan de gemeenten zelf. Hierbij kan gedacht worden aan de afvalstoffenheffing en eventuele aanwezige voorzieningen en/of reserves.

Projectkosten

In het kader van dit grondstoffenplan worden incidentele projectkosten gemaakt. Hierbij valt te denken aan voorbereidingskosten, projectleiderschap, het opstellen van communicatieplannen en het opstellen van plaatsingsplannen inzake de brengvoorzieningen. Onderstaand zijn de projectkosten voor de hele periode van 5 jaar per gemeente inzichtelijk. De voorbereidingskosten zijn op inwonersaantallen verdeeld over de drie gemeenten. De voorbereidingskosten inzake de containers zijn op basis van de aantallen containers per gemeente toegerekend. De kosten inzake het inbouwen van registratieapparatuur op alle voertuigen en de aanpassingen van de routes en software zijn verdeeld over gemeente Meerssen en gemeente Valkenburg, gezien dit voor gemeente Maastricht reeds geregeld is. Voor communicatie is naast de bewustwordingscampagne die eind 2024 is gestart in Maastricht € 80.000 benodigd om toekomstige maatregelen te communiceren. Voor de gemeenten Meerssen en Valkenburg zijn de communicatiekosten niet becijferd, daar deze gemeenten hier zelf invulling aan gaan geven. Inzake de operatie omtrent de (bechipping van) rolcontainers GFT+E in Meerssen en Valkenburg is de aanname gedaan dat enkel de bestaande inzamelmiddelen worden voorzien van een chip. Gezien de exacte aantallen per gemeente niet voorhanden zijn, is uitgegaan van 2 inzamelmiddelen per huishouden.

Projectkosten	Maastricht	Meerssen	Valkenburg
Vorbereidingskosten	€ 849.000	€ 131.000	€ 109.000
Vorbereidingskosten ondergrondse- en rolcontainers (VAT*)	€ 277.000	€ 59.000	€ 68.000
Registratieapparatuur inzamelvoertuigen, routes, software	€ -	€ 113.000	€ 113.000
Communicatie	€ 80.000	PM	PM
Operatie rolcontainers GFT+E Meerssen en Valkenburg	€ -	€ 348.000	€ 336.000
Totaal	€ 1.206.000	€ 651.000	€ 626.000

Investeringsen

De extra inzamelmiddelen die binnen het grondstoffenplan van Maastricht, Meerssen en Valkenburg zijn voorzien, zijn in onderstaande tabel geïnventariseerd. Hierop zijn de kosten van de noodzakelijke investeringen in Maastricht, Meerssen en Valkenburg gebaseerd en berekend.

Benodigde investeringen inzamelmiddelen	Maastricht	Meerssen	Valkenburg
Aantal inwoners	125.285	18.576	16.431
Aantal woningen	64.382	8.684	8.368
Aantal hoogbouwoningen (appartementen)	34.965 (51.8%)	1.525 (17.3%)	2.962 (34.6%)
Aantal laagbouwoningen (overige grondgebonden woningen)	29.417 (48.2%)	7.159 (82,7%)	5.406 (65.4%)
Ondergrondse restafvalcontainers (met toegangscontrole)	+400	+17	+50
Bovengrondse GFE verzamelcontainers (met toegangscontrole)	+275	+40	+50
Grijze (rest) rolcontainers (met chips t.b.v. containermanagement)	1.400	7.200	5.500

Onderstaand zijn de initiële investeringen die de maatregelen in het grondstoffenplan met zich meebrengen per gemeente inzichtelijk gemaakt.

Initiële investeringen Grondstoffenplan	Investering	Aantal	Kosten
Gemeente Maastricht	Ondergrondse restafvalcontainers	400	€ 4.560.000
	Bovengrondse GFE verzamelcontainers	275	€ 1.456.125
	Grijze rest rolcontainers	1400	€ 61.600
	Totaal		€ 6.077.725
Gemeente Meerssen	Ondergrondse restafvalcontainers	17	€ 193.800
	Bovengrondse GFE verzamelcontainers	40	€ 211.800
	Grijze rest rolcontainers	7200	€ 316.800
	Totaal		€ 722.400
Gemeente Valkenburg	Ondergrondse restafvalcontainers	50	€ 570.000
	Bovengrondse GFE verzamelcontainers	50	€ 264.750
	Grijze rest rolcontainers	5500	€ 242.000
	Totaal		€ 1.076.750
Totaal	Totaal		€ 7.876.875

Alle investeringen worden in eerste instantie gedaan door gemeente Maastricht, maar de kapitaallasten voor alle investeringen die ten behoeve van de GR Geul en Maas en gemeenten Meerssen en Valkenburg worden gedaan, worden doorbelast. In het kader van de begrotingsrechtmatigheid dient in gemeente Maastricht derhalve een totaal krediet van € 7.876.875 voor deze initiële investering gevoteerd te worden, met gedeeltelijke dekking vanuit de GR Geul en Maas, gemeente Meerssen en gemeente Valkenburg. Daarna zal de vervangingsinvestering opgenomen dienen te worden in de Meerjaren Investeringsplanning van gemeente Maastricht (MJIP). Het aandeel dat gemeente Maastricht in de kapitaallasten die via de GR Geul en Maas lopen heeft, zal tot uitdrukking komen in de bijdrage die van gemeente Maastricht wordt gevraagd in de GR Geul en Maas Begroting 2026 en verder. De toename van het aantal afvalperrons leidt tot meerkosten inzake de reiniging en het verwijderen van bijplaatsingen, welke de gemeenten zelf uitvoeren en dus niet in GR-verband worden opgepakt. Daartoe zijn extra voertuigen benodigd. Voor Maastricht gaat het om 5 voertuigen. Omdat gemeente Meerssen en Valkenburg de bijplaatsingen laten verwijderen door derden zijn bij deze gemeenten géén additionele investeringen (in het wagenpark) voorzien c.q. opgenomen.

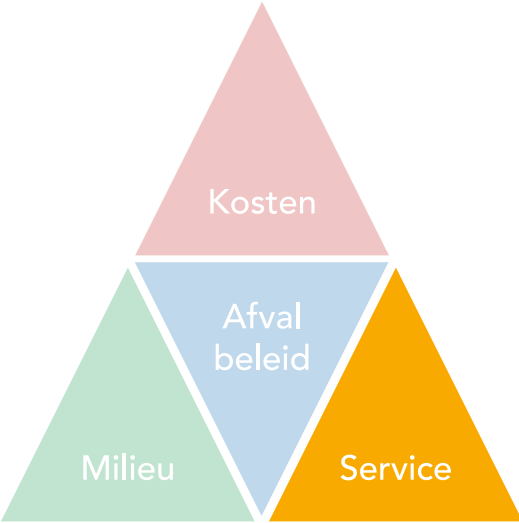
Deze investeringen leiden tot een totale structurele kapitaallast van afgerond € 857.000 voor gemeente Maastricht (er van uitgaande dat zaken op termijn vervangen worden). Deze kapitaallasten worden echter deels doorbelast naar de GR Geul en Maas of direct naar gemeenten Meerssen en Valkenburg (conform afspraak voor het nagelvaste onderdeel van het milieu- en afvalperron; de betonputten en plaatsing daarvan). De kapitaallasten van de nagelvaste onderdelen in Maastricht blijven voor rekening van Maastricht en worden niet doorbelast naar de GR Geul en Maas. De kapitaallasten die worden doorbelast naar GR Geul en Maas worden opgenomen in de Begroting GR Geul en Maas en daarbinnen toegerekend aan de betreffende gemeenten. Deze lasten worden dus vertaald in de gemeentelijke bijdragen. Zie onderstaande tabel. Dit betreft de totale structurele kapitaallasten per 2031, het jaar waarin alle investeringen die uit dit grondstoffenplan voortvloeien zijn gedaan. In de tussenliggende periode zal gefaseerd geïnvesteerd worden en zullen de daaruit voortvloeiende kapitaallasten per 2027 (we schrijven af m.i.v. t+1) groeien naar dit niveau per 2031.

Kapitaallasten investeringen structureel		
Begroting GR Geul en Maas	Maastricht	€ 563.000
	Meerssen	€ 42.000
	Valkenburg	€ 80.000
Begroting Maastricht		€ 91.000
Begroting gemeente Meerssen		€ 40.000
Begroting gemeente Valkenburg		€ 41.000
Totaal		€ 857.000

Exploitatiekosten

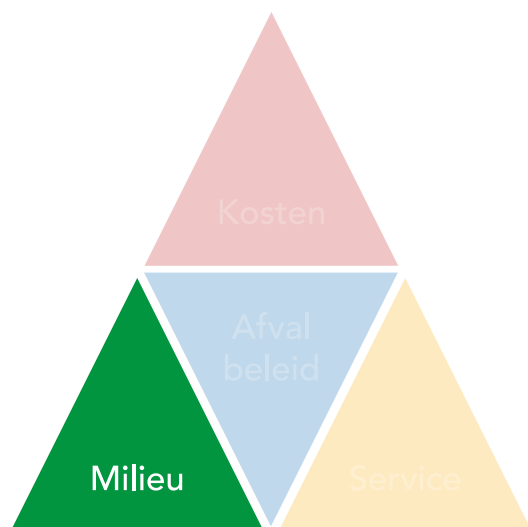
De maatregelen die onderdeel zijn van dit grondstoffenplan vergen niet alleen investeringen, maar brengen ook exploitatielasten met zich mee. Denk aan de effecten van gewijzigde inzamelmethoden op de inzet van personeel, materieel (voertuigen en brandstof) en onderhoudskosten. Een groot deel van de werkzaamheden die op het gebied van afval in gemeente Maastricht, gemeente Meerssen en gemeente Valkenburg worden verricht, zijn ondergebracht bij GR Geul en Maas. Het is derhalve vanzelfsprekend dat de maatregelen in het grondstoffenplan impact hebben op de exploitatie van de GR Geul en Maas. Via de begroting van de GR Geul en Maas komen deze kosten uiteindelijk in de vorm van een gemeentelijke bijdrage in de gemeentelijke begrotingen terecht. Met dit grondstoffenplan komen echter ook effecten op werkzaamheden die door de deelnemende gemeenten zelf uitgevoerd worden. Deze hebben geen effect op de exploitatie van de GR Geul en Maas, maar wel op de exploitaties van de individuele gemeenten (bijv. het verwijderen van bijplaatsingen bij de afvalperrons en de verwerkingskosten- en opbrengsten van bepaalde fracties).

In onderstaande tabel zijn de structurele effecten op de exploitatie inzichtelijk gemaakt. Voor de GR Geul en Maas (en daarbinnen per gemeente, per fractie) en voor de individuele gemeenten. Dit is inclusief de kapitaallasten, maar zonder de effecten van het realiseren van de ambitieniveaus (impact op aangeboden tonnages). Dat wil zeggen enkel op basis van de component 'service' uit de 'afvaldriehoek'.

Effect exploitatie op basis van de invoering van alle maatregelen zoals beschreven in het grondstoffenplan exclusief het realiseren van het ambitieniveau		
Maastricht	GFT	€ 275.000
	Restafval	€ 6.000
	PMD	€ 193.000
	OPK	€ 148.000
	Overige	€ -68.000
	Subtotaal	€ 554.000
Meerssen	GFT	€ 72.000
	Restafval	€ 49.000
	PMD	€ -
	OPK	€ 178.000
	Overige	€ 30.000
	Subtotaal	€ 329.000
Valkenburg	GFT	€ -10.000
	Restafval	€ 138.000
	OPK	€ 129.000
	PMD	€ -
	Overige	€ 23.000
	Subtotaal	€ 280.000
Totaal		€ 1.163.000

In het beleidskader is vastgelegd om (uiterlijk) in 2030 tot 90% grondstofscheiding van goede kwaliteit voor stromen waar een haal- of brengvoorziening voor is te komen. Een ambitieniveau (component 'milieu' uit de 'afvaldriehoek') dat in totaliteit hogere exploitatiekosten (per 2031) met zich meebrengt op het moment dat we scheidingspercentages voor deze stromen daadwerkelijk in 2030 worden gerealiseerd. Voor gemeente Maastricht is getracht te becijferen wat het effect van de realisatie van de ambitieniveaus is.

Hierbij is de aanname gedaan dat de huidige uitvoeringskosten per kilogram van elke fractie gelijk blijft. Vervolgens is op basis van de wijzigingen in het aangeboden afval berekend wat het financieel effect op de uitvoering is. Ook is uitgegaan van de meest actuele verwerkingstarieven per kilogram/ton. Deze kunnen fluctueren in de toekomst op basis van aanbestedingsresultaten.

Effect exploitatie op basis van de invoering van alle maatregelen zoals beschreven in het grondstoffenplan inclusief het realiseren van het ambitieniveau.

Maastricht	GFT	€ 905.000
	Restafval	€ -175.000
	PMD	€ 305.000
	OPK	€ 148.000
	Overige	€ 45.000
	Subtotaal	€ 1.228.000

Het grootste verschil ontstaat bij de fractie GFT gezien hier als resultaat van het ambitieniveau een toename van zo'n 16kg (van 93kg naar 109kg) per inwoner in het aanbod ontstaat in Maastricht.

6.4

Indirecte kosten voor gemeenten

De maatregelen die gefaseerd (gedurende de kalenderjaren 2026 t/m 2030) voorbereid en uitgevoerd gaan worden, worden jaarlijks vertaald naar benodigde capaciteit en formatie. De capaciteits- en formatiekosten van de afval- (en grondstoffen)inzameling op de milieuparken en in de gemeenten Maastricht, Meerssen en Valkenburg zijn onderdeel van de GR Begroting. Daarnaast brengen de maatregelen werkzaamheden en kosten met zich mee die géén onderdeel zijn van de GR Begroting, maar voor rekening komen van elke individuele gemeente. Denk hierbij aan de kosten van civiele werkzaamheden, juridische/communicatieve werkzaamheden en beleidsmatige/administratieve werkzaamheden. De kosten van onderstaande werkzaamheden zijn niet doorgerekend in dit grondstoffenplan (voor het verwijderen van bijplaatsingen afvalperrons is dit wel ingeschat).

Verwijderen bijplaatsingen afvalperrons

Als gevolg van de toename van het aantal afvalperrons, zullen de kosten voor het verwijderen van bijplaatsingen stijgen. Deze werkzaamheden worden uitgevoerd door de gemeenten zelf. In Maastricht vervijfvoudigd het aantal afvalperrons. Dit vergt de aanschaf van 5 extra pick-ups. In totaal goed voor € 375.000 (uitgaande van verbrandingsmotoren). Daarnaast stijgen de kosten van de personele inzet en brandstof. Het totale effect op de exploitatie van gemeente Maastricht bedraagt daarmee per 2031 afgerond € 700.000 structureel. Dit zal verwerkt worden in de afvalbegroting.

Exploitatiekosten Toezicht en Handhaving

Binnen de afvalbegroting wordt gerekend met 10 fte aan toezicht en handhaving. Hieraan wordt vastgehouden. Op het gebied van de exploitatiekosten treedt zodoende geen verandering op. Wel zijn er additionele kosten voorzien met betrekking tot het cameratoezicht bij de afval- en milieuperrons. Verschillende steden in Nederland hebben inmiddels enige ervaring met camerabewaking bij milieuperrons. De ervaringen hiermee en het effect ervan lopen uiteen. Om te weten of dit toezicht en handhaafinstrument in Maastricht zinvol is, wordt voorgesteld eerst een proef te draaien. In 2025 wordt een voorstel ter besluitvorming voorgelegd aan het college van B&W voor het uitvoeren van een pilot voor de duur van een halfjaar bij 4 hotspotlocaties. De kosten voor de pilot bedragen naar schatting € 50.000,-.

Civiele werkzaamheden

De plaatsing van ondergrondse restafvalcontainers en bovengrondse GFE containers kan extra c.q. niet voorzienbare financiële gevolgen hebben voor de omliggende openbare ruimte. Mogelijk vergt de plaatsing van een ondergrondse restafvalcontainer en/of bovengrondse GFE container de afvoer van vervuilde grond, het omleggen van kabels en leidingen, het opheffen van een parkeerplaats, het verplaatsen van een lichtmast of het kappen van een boom. Dergelijke civiele werkzaamheden en kosten zijn géén onderdeel van de GR, maar komen voor rekening van elke individuele gemeente.

Juridisch (en communicatieve) werkzaamheden

De plaatsing van ondergrondse restafvalcontainers en bovengrondse GFE containers vergt een aanwijsbesluit van bevoegd gezag, oftewel een besluit van de betreffende gemeente waar de afvalcontainers worden geplaatst. Een dergelijk aanwijsbesluit dient juridisch en communicatief goed voorbereid te worden. Goede communicatie naar en draagvlak van inwoners bij de plaatsing van ondergrondse restafvalcontainers en bovengrondse GFE containers is belangrijk. Tegen de aanwijsbesluiten kunnen inwoners rechtsmiddelen inzetten. Denk hierbij aan een bezwaar (bij het College van B&W) en zelfs beroepsschrift bij de rechtbank. Dergelijke juridische (en communicatieve) werkzaamheden en de daaruit voortvloeiende kosten zijn géén onderdeel van de GR, maar komen voor rekening van elke individuele gemeente.

Beleidsmatige (en administratieve) werkzaamheden

Het vastgelegde Beleidskader en het voorliggende Grondstoffenplan geeft aanleiding en noodzaak tot een aangepaste Afvalstoffenverordening of Verordening Fysieke Leefomgeving, de Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten (bevoegdheid Gemeenteraad) en Uitvoeringsbesluit (bevoegdheid College). De aanpassing van de Afvalstoffenverordening en het Uitvoeringsbesluit is voorzien in kwartaal 2 en 3 van 2025. Aanpassing van de Verordening Afvalstoffenheffing en Reinigingsrechten is voorzien in kwartaal 3 en 4 van 2025. Middels vaststelling van deze documenten wordt de formele en juridisch basis gevormd dat nodig is voor de uitvoering van de maatregelen binnen het Grondstoffenplan. Dergelijke beleidsmatige (en communicatieve) werkzaamheden en kosten zijn géén onderdeel van de GR, maar komen voor rekening van elke individuele gemeente.

6.5

Samenvatting financiën Gemeente Maastricht

Onderstaand zijn de financiële effecten van het grondstoffenplan voor gemeente Maastricht geprognostiseerd. Dit betreft incidentele projectkosten en structurele effecten op de exploitatie waarin de kapitaallasten die gemoeid gaan met de initiële investeringen én de vervanging daarvan zijn opgenomen.

Projectkosten incidenteel	Maastricht
Vorbereidingskosten	€ 849.000
Vorbereidingskosten ondergrondse- en rolcontainers (VAT*)	€ 277.000
Registratieapparatuur inzamelvoertuigen, routes, software	€ -
Communicatie	€ 80.000
Operatie rolcontainers GFT+E Meerssen en Valkenburg	€ -
Totaal	€ 1.206.000

Exploitatie structureel

Effect exploitatie op basis van de invoering van alle maatregelen zoals beschreven in het grondstoffenplan exclusief het realiseren van het ambitieniveau		
Maastricht	GFT	€ 275.000
	Restafval	€ 6.000
	PMD	€ 193.000
	OPK	€ 148.000
	Overige	€ -68.000
	Subtotaal	€ 554.000

Effect exploitatie op basis van de invoering van alle maatregelen zoals beschreven in het grondstoffenplan inclusief het realiseren van het ambitieniveau.		
Maastricht	GFT	€ 905.000
	Restafval	€ -175.000
	PMD	€ 305.000
	OPK	€ 148.000
	Overige	€ 45.000
	Subtotaal	€ 1.228.000

Indirecte structurele kosten

Effect verwijderen bijplaatsingen afvalperrons	
Maastricht	€ 700.000

In totaal is de verwachte financiële impact van de maatregelen in het Grondstoffenplan **€ 1.928.000 per jaar vanaf 2031.**

Hoofdstuk 7:

Verantwoording, bronnen en literatuur

Historische stukken:

- 1) Op weg naar “Afvalloos Maastricht 2030”: Stadsbrede aanpassing van het inzamelsysteem voor HHA; *januari 2019*
- 2) Grondstoffenvisie Zuid-Limburg MMV: een visie op de regionale ambitie en aanpak; *september 2020*

Totstandkoming Beleidskader:

- 3) Belanghebbenden onderzoek afval inwoners gemeente Maastricht, *3 april 2023*
- 4) Informatiedocument afval en grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul; *april 2023*
- 5) Wijkbijeenkomsten; april t/m juni 2023
- 6) VANG: Handboek kwaliteit OPK; *januari 2024*
- 7) VANG: Handboek PMD, *januari 2024*
- 8) Regionaal Beleidskader Afval en Grondstoffen Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul; *februari 2024*

Totstandkoming Grondstoffenplan:

- 9) Menukaart GFT+E inzamelmiddelen hoogbouw Maastricht; *februari 2024*
- 10) Website VNG: <https://vng.nl/artikelen/veelgestelde-vragen-over-de-jaja-sticker>
- 11) Rapportage inwonerenquêtes Maastricht, Meerssen en Valkenburg aan de Geul; *september 2024*
- 12) Sorteeraanlyses 2023 en 2024, Gemeente Maastricht: Itteren-Borgharen, CREM Waste Management, Amsterdam
- 13) Verslag participatieonderzoek inwoners voor grondstoffenplan; *juni 2024*
- 14) Verslag participatieonderzoek studenten voor grondstoffenplan; *juni 2024*
- 15) Verslag participatieonderzoek Uitvoeringsmedewerkers Stadsbeheer voor grondstoffenplan; *augustus 2024*
- 16) Verslag participatieonderzoek Medewerkers van V&L Toezicht en handhaven openbare ruimte voor grondstoffenplan; *augustus 2024*
- 17) Textielafval- Het verbeteren van het inzamel- en recycleproces van textielafval in Maastricht, Unipartners Maastricht; *september 2024*
- 18) Onderzoek en Statistiek; Evaluatie HAH-inzameling PMD in Itteren en Borgharen; *september 2024*
- 19) Publicatie NVRD; Urgente maatregelen zijn nodig voor circulaire textielketen; *september 2024*

Gemeente Maastricht